

REVISTA ROMÂNILOR LIBERI DE PRETUTINDENI

ACUB PRO

Revistă de cultură și opinie editată sub egida
Asociației Europene de Colaborare și Unitate în Balcani din Calafat

A trăi înseamnă a fi supus magiei posibilului!

- ☞ Interviu cu prof. dr. Tudor Nedelcea
- ☞ Falsa caterisire a părintelui Boian Alexandrovici
- ☞ Românii din Bulgaria, o cauză pierdută
- ☞ Conferința de Pace de la Paris – 1919
- ☞ Arkaim, un oraș antic enigmatic
- ☞ Moartea lui Napoleon
- ☞ Dante Alighieri – *Divina Comedie*
- ☞ Până la Marte, doar trei ore
- ☞ George Eastman și Kodak
- ☞ Efectul de piramidă
- ☞ Nostradamus
- ☞ Pablo Picasso
- ☞ Artificii psiho-electorale
- ☞ Căderea zidului Berlinului
- ☞ Numărul de aur
- ☞ Istorie controversată
- ☞ Frank Zappa

Oameni de nota 10

Românii timoceni trebuie sprijiniți să-și afirme identitatea etnică

*Interviu cu prof. Dr. TUDOR NEDELCEA,
Președinte al Fundației „Scrișul Românesc“ din Craiova și al
Centrului de Studii și Cercetări pentru Comunitățile de Români din Balcani*

C.R.: - *Domnule Tudor Nedelcea, de câțiva ani v-ați reorientat de la problemele românilor din Basarabia și Bucovina la cele ale românilor din sudul Dunării. Care este motivația acestei schimbări?*

T.N.: - Nu este vorba de o schimbare, ci de o completare a problematicii românilor din jurul României. Mă preocupă, în continuare, românismul din Basarabia și Bucovina, editez cărțile marilor personalități din acea zonă (Grigore Vieru, Nicolae Dabija, Vasile Tărățeanu), le trimit carte românească, particip la toate manifestările culturale și științifice organizate acolo.

De românii din Serbia și Bulgaria m-am ocupat oarecum mai târziu, dar sper să recuperez această „întârziere“. Prima vizită în sudul Dunării am efectuat-o în Voivodina (Banatul sârbesc), la Uzdin (cea mai vestică localitate românească), la invitația domnului Vasile Barbu scriitor și animator cultural de excepție, editorul, în condiții financiare precare, a unei reviste („Floare de latinitate“) și al unui periodic („Tibiscus“). Pictura naivă din Uzdin a dus faima româncelor-pictorițe în lume, în tablourile acestora răzbătând personalitatea culturii române. De aceea, o pictoriță din Uzdin a fost invitată la New York și rugată să picteze acolo – pictură naivă.

C.R.: - *Situația românilor din Voivodina este normală, autoritățile sârbești îi tratează ca atare, cu drepturile ce se cuvin unei minorități. Alta este însă situația din Valea Timocului sârbesc. De ce această dublă atitudine a Belgradului?*

T.N.: - În primul rând, pentru faptul că aceștia se declară, cu prilejul recensămintelor oficiale sârbești, români și se bucură de toate drepturile pe care le au și alte etnii: dreptul la limba română în școli, biserică, finanțarea unor programe culturale, științifice, religioase și de editare de reviste, ziare, cărți, emisiuni radio-tv în limba română etc.

În Serbia de răsărit (Timoc) situația este mai complicată pentru românii timoceni. Ei nu au fost cunoscuți ca atare, în Țară, decât foarte târziu, după înăbușirea Revoluției de la 1848 din Țara Românească, când revoluționarii români, exilați în Apus, au trecut prin aceste teritorii și au constatat o masă compactă de locuitori vorbitori de limba română. A. I. Cuza i-a

avut în vedere, în timpul Războiului de Independență (sau războiul oriental); românii de aici au luptat alături de sârbi. În toate perioadele istorice, românii din Serbia au dovedit, și dovedesc și azi că ei au fost și sunt cetățeni loiali statului în care conviețuiesc.

C.R.: - *Dumneavoastră, ca eminescolog recunoscut, ați arătat și opinia autorului „Luceafărului“ despre acești români?*

T.N.: - Da, într-adevăr, Eminescu are o poziție tranșantă în această privință. El pleacă de la un mare adevăr, publicat în „Timpul“ sub titlul „Românii peninsulei Balcanice“: „Nu există un stat în Europa orientală, nu există o țară de la Adriatică până la Marea Neagră care să nu cuprindă bucăți din naționalitatea noastră“. Pentru drepturile acestor români el militează cu arma condeiului „niciuna din naționalități să nu fie oprită de a-și iubi patria, limba și istoria în chipul ei, după cum o înțelege, în forma familiară și atrăgătoare a tradiției, a limbei, a rasei locale“. Apoi continuă, în alte studii și articole, demonstrația sa ireproșabilă „ca toți locuitorii de munte, vlahul nu-și poate uita patria nici în țările cele noi îndepărtate“. Și în sfârșit, el spune un adevăr valabil și azi: „Nu unirea cu România o vrea cineva, ci concordia deplină“.

C.R.: - *Într-adevăr, cuvinte memorabile și foarte actuale, pe care cititorii le pot găsi în cărțile dv. Și mai ales în „Eminescu, apărătorul românilor de pretutindeni“. Să revenim la românii timoceni...*

REDACȚIA	Pr. Boian ALEXANDROVICI	Colegiul redacțional:	Adresa redacției • Calafat
Redactor-șef:	Tudor NEDELCEA	Max M. ȘTEFAN	Str. Gheorghe Doja, Bl.
Cristian RUDĂREANU	Diana COTESCU	Cristina SUBȚIRE	B11, sc. 1, ap. 15
Secretar general de	Marian NIȚĂ	Pr. Adrian MICU	Telefon: 0251/231.026;
redacție:	Vergil FUDULU	Pr. Alin Dejan SUBȚIRE	0766.402.312; 0741.777.839
Cristina CRINTEANU	Radu COMAN	Ionuț Silviu PÎRVULESCU	E-mail:
Redactor literatură-artă:	Alina Anca TIGAE		rudareanucristian@yahoo.com
Costinela RUDĂREANU	George DAMIAN	Prezentare artistică:	
Redactori asociați:	Marius TURAICHE	Cristina MARCU	ISSN: 1844-7716

Ilustrația copertei: Pablo Picasso, *Femeie așezată cu ceas de mână*, 1932

T.N.: - Ei nu cer decât un singur lucru: folosirea limbii materne în biserică și școală, un lucru elementar, stipulat și în cărțile sfinte: „mai bine a zice 10 cuvinte în limba înțeleasă de popor, decât 10.000 de cuvinte neînțelese”. Nu întâmplător această axiomă a așezat-o călugărul Macarie (venit în Țara Românească din Serbia) în Liturghierul tipărit în 1508, acum 500 de ani, care marchează începutul tipografiei românești. Această cerință absolut elementară se impune a fi rezolvată și în Timocul sârbesc. Ce rău face de exemplul protopopul Boian Alexandrovici că săvârșește slujba divină în limba maternă a românilor timoceni? Luptă el împotriva Bisericii Ortodoxe Sârbe? A, bine, se poate invoca, forțând lucrurile, o interpretare canonică conform căreia în același teritoriu nu pot exista două episcopii ortodoxe. Dar atunci, de ce la Timișoara există (există și pe vremea regimului comunist-ateist) o Episcopie Ortodoxă Sârbă pentru toți sârbii din România, în același spațiu în care există și Arhiepiscopia Timișoarei? De ce în Parlamentul României este numit (nu ales) câte un reprezentant al fiecărei etnii și în alte țări în care conviețuiesc români nu? Sunt întrebări retorice, care dovedesc o toleranță a românilor, o sincronizare a politicii guvernelor de la București cu drepturile și libertățile omului și ale minorităților etnice prevăzute în legislația europeană. Cu atât mai mult este de neînțeles această lipsă de toleranță față de românii timoceni din partea oficialităților politice de la Belgrad, mai ales că între România și Serbia n-au fost niciodată conflicte armate, ci doar legături de prietenie și chiar de rudenie între dinastiile din cele două țări. Dialogul, cunoașterea și recunoașterea reciprocă a drepturilor umane este calea de urmat.

C.R.: - Cum se poate face concret acest lucru?

T.N.: - Prin neimplicarea politicului, elaborarea și trimiterea în Timoc a unor cărți cu adevărat științifice și care să confirme adevărul istoric, adică vlahii sunt români. Sub egida Academiei Române a fost elaborat un „Atlas lingvistic”, operă științifică ce confirmă, prin anchete lingvistice făcute la fața locului, că românii timoceni folosesc același grai ca și oltenii sau bănățenii. Să repetăm un adevăr, atestat nu numai de Academia Română, ci și de marii lingviști europeni: limba română are patru dialecte (dacoromân, aromân sau macedoromân, meglenoromân și istroromân), iar dialectul dacoromân are mai multe graiuri: moldovenesc, muntenesc, bănățean și maramureșean. Deci, nu există limba moldovenească, ci graiul moldovenesc, vorbit în Moldova (cu capitala la Iași), Basarabia și Bucovina; vlahii sunt români și ei vorbesc limba română, graiul bănățean sau muntenesc (cu accente oltenești), că n-a existat niciodată „limba vlahă”. Acest adevăr trebuie conștientizat, pentru ca românii timoceni să se declare, în statisticile oficiale sârbești sau bulgărești, români și astfel vor avea, prin număr, reprezentativitate în organele legislative locale sau centrale și, implicit, se vor bucura de aceleași drepturi pe care le au românii din Voivodina. Prin fărâmițarea acestei minorități în vlahi și români, ei vor fi mai ușor controlați și asimilați, conform principiului „divide et impera”.

C.R.: - Fundația „Scrisul Românesc” din Craiova pe care o conduceți a inițiat și concretizat foarte multe acțiuni culturale și științifice în sprijinul românilor din sudul Dunării. Vă rog să amintiți câteva dintre acestea.

T.N.: - Conform statutului său, Fundația Scrisul Românesc este o organizație nonguvernamentală, apolitică, social-

umanistă, care și-a propus programe de recuperare a identității culturii române. În acest sens, a editat, în colecția „Românii uitați”, cărțile unor personalități din Basarabia și Bucovina (Gr. Vieru, M. Cimpoi, N. Dabija, V. Tărățeanu), cărți despre românii din jurul României semnate de savanți români de recunoaștere europeană (Th. Capidan, S. Pușcariu, I. Nenițescu etc). Pentru românii din sudul Dunării am editat broșuri cu conținut religios în ediții bilingve (româno-bulgare și româno-sârbe), cărți despre românii din Bulgaria și Serbia (tot bilingve), alte broșuri pentru cunoașterea realității și a legislației europene privind drepturile minorităților naționale. Am organizat deja două ediții ale Simpozionului Internațional „Românități și Latinitate în Uniunea Europeană” cu participarea reprezentanților românilor din Basarabia, Bulgaria, Serbia, simpozioane concretizate în tipărirea referatelor și comunicărilor respective. Cu prilejul primului simpozion am inițiat un Protocol de înființare a Centrului de Studii pentru Comunitățile de Români din Balcani, care reunește toate organizațiile nonguvernamentale din România, Bulgaria și Serbia, cu un scop declarat de promovare a drepturilor minorității românești/vlahe din valea Timocului conform Convenției Cadru a Uniunii Europene privind protecția minorităților naționale, colaborarea reciprocă, benefică în domeniul cultural, publicistic, de organizare în comun a unor manifestări cu caracter istoric și cultural. În intenția noastră este și organizarea unei monografii științifice despre românii de pe ambele maluri ale Timocului, cu capitole despre arheologie, istorie, lingvistică, etnofolclor, biserică, cultură, mentalitate etc.

Dar o primă urgență este sprijinirea cauzei preotului Boian Alexandrovici din Malainița, care nu dorește decât oficierea Sfintei Liturghii în limba maternă.

C.R.: - Din repetatele dv. vizite de documentare la românii din Bulgaria și Serbia ce ați constatat?

T.N.: - Am constatat cu satisfacție că românii sud dunăreni au conștientizat originea și identitatea lor etnică, își cer drepturile elementare, fără să lezeze legislația țărilor în care conviețuiesc, că se afirmă în varii domenii de activitate, atât în țările lor, cât și în Europa. Din păcate, se constată lipsa de unitate a acestora, apariția numeroaselor organizații și asociații românești care, în loc să conlucreze spre un scop comun, polemizează între ele, se jignesc chiar, unele se consideră mai românești decât altele și aceste fapte reprobabile duc la ineficiența acțiunilor lor. Și mai gravă este ipocrizia unor așa-zisi lideri care, în România se consideră români, iar în țările în care conviețuiesc își zic vlahi și chiar se supără pe noi, cei din România, care-i considerăm români. La Vârșeț avem o Episcopie Ortodoxă Română, dar cei care sabotează și nu recunosc această instituție de importanță primordială pentru afirmarea identității lor etnice sunt unii preoți și protopopi români din Voivodina. În glumă, eu am afirmat la un simpozion, că tocmai această lipsă de unitate dovedește că ei sunt români. Numai unirea face puterea și, ca atare, unitatea și consensul tuturor organizațiilor și asociațiilor românești din Bulgaria și Serbia va duce, în cele din urmă, la realizarea obiectivelor: recunoașterea ca minorități etnice în toate zonele geografice (deci și în Timoc) și obținerea de drepturi ce se cuvin oricărei minorități etnice din Europa, drepturi pe care le au bulgarii și sârbii (ca și alte minorități naționale) din România.

Interviu realizat de preot Cristian RUDĂREANU

George DAMIAN

Falsa caterisire a părintelui Boian Alexandrovici

Singurul preot care slujește în limba română în Valea Timocului, în Serbia, a fost caterisit din treapta preoției de către episcopul sârb al locului Iustin. O decizie ciudată: părintele Boian Alexandrovici a fost hirotonit de episcopul Daniel de Vârșeț – episcop al Bisericii Ortodoxe Române. Astfel că este greu de crezut că un ierarh al Bisericii Ortodoxe Sârbe va putea să-i ia părintelui Boian Alexandrovici ceva ce nu i-a dat niciodată.

Povestea suferințelor și hărțuielilor îndurate de părintele Boian Alexandrovici este una lungă. De la ridicarea primei biserici românești în Valea Timocului preotul Alexandrovici a devenit țintă vie pentru autoritățile sârbe. Asupra lui apasă o condamnare cu suspendare pentru că a construit o biserică pe propriul teren. Singurul preot care slujește în limba română riscă în orice moment să fie încătușat și aruncat în temniță. Vina lui a fost rezumată de episcopul sârb Iustin în falsa decizie de caterisire: că a ținut slujbe în limba română. De fapt această decizie are alt scop: să se poată lansa zvonul că de fapt Boian Alexandrovici nu este preot adevărat – uite, episcopul Iustin l-a caterisit, deși nu avea autoritatea să facă acest lucru.

Caterisire fără sens

Pe 25 octombrie 2008 Episcopia sârbă de la Zaicear anunța oficial caterisirea lui Boian Alexandrovici – după ce în cursul verii îl chemase de mai multe ori în fața tribunalului bisericesc, informează Timoc Press. Motivele avansate pentru această caterisire: preotul Alexandrovici a oficiat slujbele religioase în limba română și a fost hirotonit de Biserica Ortodoxă Română, fără acordul autorităților bisericești sârbe. „Pe baza dovezilor date, e clar că Boian Aleksandrovici a fost cleric al episcopiei de Timoc, că a disprețuit pe episcopul său competent și fără aprobare și acord al Bisericii noastre a fost hirotonit în treapta preoției de către episcopul Bisericii Ortodoxe Române. Ca urmare, pe presbiterul Boian Aleksandrovici îl caterisim din treapta preoției și îl întoarcem în rândul laicilor fără drepturi și funcții pe care le-a folosit până acum“, se arată în actul semnat de episcopul sârb al Timocului, Iustin.

Pe 29 octombrie 2008, Biroul de Presă al Patriarhiei Române

**CENTRUL DE STUDII
PENTRU RESURSE ROMÂNEȘTI**

**Revista poate fi citită la adresa
www.centruldestudii.ro**

a anunțat în legătură cu lucrările Sfântului Sinod al BOR din aceeași zi: „în legătură cu situația părintelui Boian Alexandrovici de la Malainița (Valea Timocului), Sfântul Sinod consideră invalid actul de caterisire a acestuia de către tribunalul bisericesc al Episcopiei Ortodoxe Sârbe de Timoc, deoarece preotul român nu este cleric al Bisericii Ortodoxe Sârbe. Mai mult, se constată faptul că Episcopia Ortodoxă Sârbă a Timocului nu respectă cele convenite în cadrul Comisiei mixte de dialog a celor două Biserici Ortodoxe, din aprilie 2006 și anume asigurarea serviciilor religioase în limba română pentru comunitățile românești. Apreciind necesitatea continuării dialogului cu Biserica Ortodoxă Sârbă pentru rezolvarea acestei probleme, Sfântul Sinod l-a imputernicit pe Preasfințitul Părinte Daniel, Episcop-Lochiitor al Episcopiei Daciei Felix, să intensifice demersurile pe lângă autoritățile bisericești și de stat sârbe cu scopul identificării unor soluții practice pentru apărarea drepturilor legitime ale românilor din Valea Timocului de a avea preoți și slujbe în limba maternă“.

Situație paradoxală

Situația din Valea Timocului este una paradoxală: Belgradul îl acceptă pe episcopul român Daniel la Vârșeț, însă a declanșat întreaga putere a autorităților statului împotriva unui preot care face la sud de Dunăre ceea ce face episcopul →

Luca TIMOCEANUL

Românii din Bulgaria... o cauză pierdută?!

De o bună perioadă de timp, mai exact de doi ani, de la ultimul Festival al Cântecului și Dansului Popular al românilor-vlahilor din Bulgaria care a fost organizat, împreună, de cele două mari structuri asociative ale românilor vlahilor din țara vecină, respectiv Uniunea Etnicilor Români din Bulgaria - AVE și Asociația Vlahilor din Bulgaria - AVB, **românii de peste Dunăre suferă**. Aceasta, pentru că liderii celor două organizații românești se comportă ca niște **adevărați români**, bălăcărindu-se reciproc ori de câte ori se afișează public și dând dovadă de o lipsă crasă de responsabilitate, fapte care au atras dezacordul multor membri, români simplii și sinceri, care au părăsit asociațiile în cauză, preferând să nu mai activeze. Se pare, însă, că la această situație, a contribuit și Departamentul pentru Relații cu Românii de Pretutindeni, prin poziția părtinitoare a unor funcționari în privința relațiilor privilegiate pe care le-au dezvoltat cu anumiți lideri ai unei asociații, în detrimentul relațiilor cu cealaltă. Ultimul festival al românilor vlahilor din Bulgaria, cel din 2008, a fost o catastrofă, un bâlci, locația fiind chiar bâlciul de la sfârșitul lunii august de la Vidin, unde pe lângă tiribombe, discoteci și vată pe băț s-a dat gratis și circ românesc în costume populare, iar ca bonus trei cântece în limba română. Acest festival, care a debutat în anul 1994, la Rabrovo, a fost scânteia ce a reaprins românismul în Timocul bulgăresc și care acum s-a transformat într-un circ ieftin cu prejudicii grave de imagine aduse adevăratei culturi și tradiții timocene românești. Dacă la primele ediții erau peste 20 de ansambluri din satele românești din Bulgaria, Serbia, Romania, Macedonia, Albania și Grecia, acum dacă vin cinci este o minune. Mai mult, asociațiile românești din Bulgaria n-au reușit să colaboreze împreună, în mod efectiv, pentru a obține un învățământ recunoscut de statul vecin sau o programă de studiu adecvată, care să permită copiilor de etnie română să

studieze în școlile de stat și nu prin casele unor membri ai asociațiilor. La câți români comunică persoanele din conducerea asociațiilor respective că sunt în Bulgaria ar trebui să aibă fără probleme o revistă, dacă nu mai multe, un post de radio, un ziar și chiar televiziune proprie. Aceste obiective nu au fost însă considerate importante pentru managementul asociațiilor respective, care au devenit extrem de statice în ultima perioadă, în timp ce, în Timocul Sârbesc, părintele român Boian Alecsandrovici a reușit să construiască o biserică ortodoxă pentru românii de acolo și să pună, de curând, temelia celei de-a doua, pe când în Bulgaria abia au reușit să o zugrăvească pe cea din Rabrova, în special datorită zbaterei preotului Valentin. S-au învățat, cum spunea cineva, „să le dea statul român bani și ei să-i pape pe ici pe colo fără să se vadă nimic, așa românește pe șustache”. În prezent, pe această temă, au o tehnică nouă, ori de câte ori fac câte o acțiune culturală șefii asociațiilor românești din Bulgaria nu mediatizează evenimentul, să nu vadă cineva ceva, pentru ca mai târziu tot ei să spună - „S-a făcut, a ieșit frumos, a fost extraordinar... dar n-a participat nimeni”. Este normal, mai ales dacă unii dintre conducătorii romanilor din Bulgaria uită că au fost puși sau au fost aleși pentru a-i ajuta pe cei de jos, pe românii simpli. Aceste șmecherii ieftine ne vor costa, pentru că ele au un rol deosebit și determinant în asimilarea etnică a românilor de peste Dunăre, care în 10 ani, în acest ritm, nu vor fi decât o amintire, un fapt istoric frumos, dar trist.

Un bătrân timocean spunea: „*Tată! E un os de ros și de-aia pe noi ne-au lăsat de-o parte, care știm să cântăm și sa trăim românește, acu aia care ieri erau ca noi sunt șefi, președinți sau ce-or fi, dracu-i măi știe*”. Trist, din păcate, pentru românii din țară și cei de-acolo, pentru că, încet, încet, **istoria noastră se scrie cu guma de șters în Timocul Bulgăresc**, iar cei care participă sunt extrem de conștienți ca și cei care suferă, de altfel.

→ Daniel la nord de Dunăre. O furie inexplicabilă la o primă vedere. Însă sârbii s-au simțit amenințați – fără nici un motiv real! – de coagularea comunității românești din Valea Timocului. Însă dreptul la slujbă în limba maternă este un drept fundamental al românilor din Valea Timocului, consfințit atât de legislația sârbă cât și de tratatele internaționale. Deputatul german Jurgen Herrmann a alcătuit anul trecut un raport în care a surprins exact situația românilor timoceni. Una din cele mai mari probleme este constituită de lipsa serviciului religios în limba română. Raportul Herrmann – care a stat la baza unei Rezoluții a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei – constată că serviciul religios în limba română în Valea Timocului este împiedicat de Biserica Ortodoxă Sârbă: „în ceea ce privește posibilitatea practică de a participa la slujbe conform cu liturghia română ortodoxă și în limba

vlahă/română, situația este foarte inegală, depinzând de regiunea luată în considerare. Românii care trăiesc în Voivodina nu au nici o problemă în a participa al slujbe ținute conform cu liturghia română ortodoxă și în limba lor maternă. Situația este mult mai complexă pentru membrii minorității române sau vlahă din Serbia de est. Pare să fie posibilă periodic în anumite sate, însă nu în mod regulat. Mai mult, orice încercare nouă de a ține o slujbă conform cu liturghia română ortodoxă într-o localitate din Serbia de est este supusă unor presiuni puternice și unor reacții ostile. Raportorul solicită autorităților sârbe să coopereze cu reprezentanții celor două biserici pentru a găsi o soluție practică prin care libertatea religiei să devină o realitate și în Serbia de est. Pare necesară luarea în considerare a acordării unui loc pentru Biserica Ortodoxă Română, de exemplu prin extinderea jurisdicției teritoriale a diocezei Dacia Felix“.

Prof. Marian NIȚĂ

Serbia de Răsărit: o mare de români (2)

Un reprezentant al opoziției din Parlamentul Serbiei din vremea lui Miloșevici spunea că în Timocul sârbesc trăiesc aproximativ 1.100.000 de români. Foarte multe persoane, după ce au străbătut zona în lung și în lat, fără a întâlni pe cineva care să nu vorbească românește, afirmă că sunt între 400.000 și 1.000.000 de români în estul țării vecine, ei reprezentând între 10% și o șesime din populația Serbiei, așadar este vorba despre o mare de români, lipsită de cele mai elementare drepturi naționale: nici un minut de limbă română în școli, nici un cuvânt românesc la televiziunea sau radioul public sârbești care să se recepționeze în zonă.

În același timp, în Voivodina, la nord de Dunăre, este un paradis pentru minorități: cei 35.000 de români sunt majoritari în doar 17 localități, învățământul în limba română se face în 9 localități, în celelalte limba română se studiază doar facultativ. Ar mai fi loc și aici de mai bine, dar este incomparabil cu zona Timocului, deși nici aici sârbii nu recunosc titlul de episcop conferit de Biserica Ortodoxă Română Prea Sfinției sale Daniel Partoșanu de la Vârșeț. Ei doresc ca la Vârșeț să rămână doar vicariat de teamă că își va extinde competența și în Timoc, de aceea episcopului Daniel Partoșanu îi este interzis să se deplaseze în calitate oficială în această zonă.

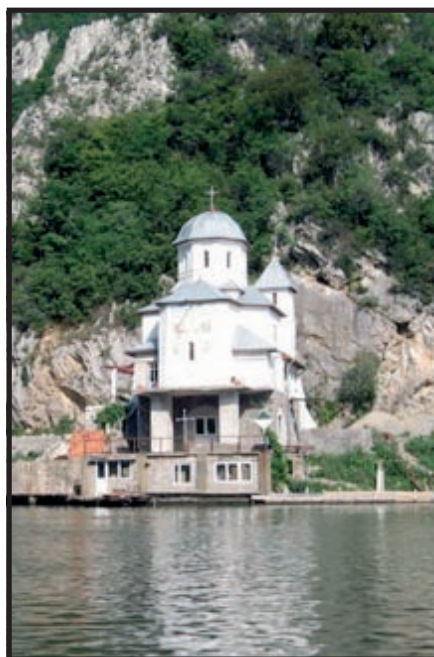
Pe de altă parte, românii recunosc o Episcopie Ortodoxă Sârbă, precum și un Consulat sârb. Trebuie să reținem că noi nu avem niciun consulat în Serbia chiar dacă românii timoceni au cerut unul la Bor. O altă problemă în Banatul sârbesc este că se înființează instituții pentru românii bănățeni departe de locurile lor. Cu toate că românii locuiesc în jurul Vârșețului, s-a înființat o bibliotecă la Novi Sad unde nu locuiau niciun român. Acum în Novi Sad s-au mutat câțiva angajați români ai bibliotecii, nu și cititorii. În numărul 1/2007 al publicației „Vitrării”, editată de Centrul Cultural Mehedinți și tipărită la

Craiova (Editura MJM), în paginile 10–11 a fost publicat articolul intitulat „Cine sunt românii de pe malul drept al Dunării?” autor Carmen Bulzan (fragment din cercetarea sociologică „Interacțiune și comunicare în satele strămutate din clisura Dunării”), din care, cu permisiunea dumneavoastră, am să vă prezint câteva fragmente:

„Pentru a răspunde la întrebarea «Cine sunt românii de pe malul drept al Dunării?» este nevoie de a revedea teoriile care abordează originea locuitorilor din acest spațiu al frontierei. Referitor la românii de pe malul drept al Dunării există trei teorii.

Una dintre teorii pornește de la ceea ce a spus Eutropius: «Aurelian, care a luat puterea imperială după Claudius, a învins pe goți, restabilind puterea romană în vechile hotare. Deoarece toată Illyria și Moesia erau devastate, și nu mai spera să o mai poată păstra, Aurelian a golit provincia Dacia, pe care o crease Traian dincolo de Dunăre. Romanii pe care i-a scos de pe ogoarele și din orașele Daciei i-a așezat în partea de mijloc a Moesiei. Și astfel provincia Dacia este acum în dreapta Dunării, pe când înainte fusese în stânga ei». Abandonarea Daciei Traiane ar fi fost o împărțire a Daciei în două: Dacia Ripensis în zona Timocului și Dacia Mediteraneană, cea din sudul României de azi. A doua teorie explică așezarea românilor din zona Timocului ca urmare a contextului stăpânirii otomane care a generat retragerea românilor din Oltenia și Banat peste Dunăre. A treia teorie susține că vlahii sunt reprezentanții descendenți ai sârbilor/bulgarilor, având un tip specific de ocupații și ducând o viață nomadă, fiind păstori nomazi. Realitatea lingvistică demonstrează că vlahii vorbesc o limbă neslavă, respectiv româna.

Fiecare teorie prezintă argumentele sale, mai mult sau mai puțin convingătoare. Cert este că este greu de definit în termeni exacti urmașii căror colectivități sunt vlahii din această zonă a Timocului care prezintă anumite elemente culturale comune cu românii, dar și multe diferențieri pe care le vom releva aici.

Vă invităm să petreceți clipe de neuitat pe malul Dunării, în zona turistică binecunoscută sub numele de

Cazane- Dubova.

Aici, pe lângă o cazare ieftină, vă puteți relaxa practicând diferite sporturi nautice, plimbări cu barca sau cu ATV-ul, precum și alte activități recreative.

Contactați-ne la tel.

0724.672.t854

sau pe

www.cazaneledunarii.com

Vă așteptăm cu drag!

Cazanele Dunării – Dubova

DECEBALUS REX
DRACAN FECIT

Doctor Atanasie Popovici - Furnică Conferința de Pace – Paris – 1919 (II)

Pe 10 mai 1938, s-a înființat Asociația Astra Bănățeană care a atras un public numeros din satele înconjurătoare, de peste 5000 de români, în frunte cu protopopul Traian Oprea, doctorul Alexandru Butoarcă, preotul Adam Fiștea, președintele Astrei și Constantin Zamfirescu, directorul Liceului Românesc din Vârșeț.

Dar să ne întoarcem la Conferința de Pace de la Paris, din anul 1919, unde România a fost luată prin surprindere atunci când s-a pus în discuție alipirea întregului Banat, până la Carpați, la statul Serbia, Croația, Slovenia. Nici doctorul Atanasie Popovici nu s-a bucurat de prea mare protecție din partea lui I.C. Brătianu care, nepregătit și neinformați despre calitățile politice și diplomatice ale sârbilor, când a auzit că sârbii cer excluderea României din Tratatul de Pace din categoria de „cobeligeranți”, invocând pacea separată de la Buftea, a lui Marghiloman cu Germania, s-a supărat foc că „prieteni” lui bat câmpii și nu sunt în temă, fapt ce l-a înfuriat, a trântit ușa și i-a lăsat pe sârbi să hotărască cum doresc ei în chestiunea Banatului și Timocului.

În ceea ce privește problema Bantului, România a cerut întregul Banat, așa cum i se promisese la intrarea în război, însă sârbii au protestat invocând temeieri strategice care necesită un spațiu de siguranță de mai mulți kilometri spre nord-est, în Bantul Românesc.

C. Kirițescu, într-una din cărțile sale despre primul război mondial, se referea și la românii dintre Morava-Timoc Serbia. Acolo se arăta că delegația noastră consimte ca să cedeze Serbiei întreaga provincie a Timocului în schimbul anexării la România a întregului Banat până la Belgrad. Tot aici s-a arătat că cei 300 000 de români dintre Morava-Timoc, Serbia de Răsărit rămân sub administrația sârbească, urmând a fi recunoscuți ca minoritate etnică.

Când delegația românească a cerut frontiera de la gura Moravei cu Serbia, aceasta s-a plâns că tot din motive strategice nu vor mai putea circula vapoarele pe Morava, dacă în față va fi teritoriul românesc. Ori delegația Consiliului de Pace și cea românească era păcălită în sensul că pe Morava nu au circulat vreodată vapoare.

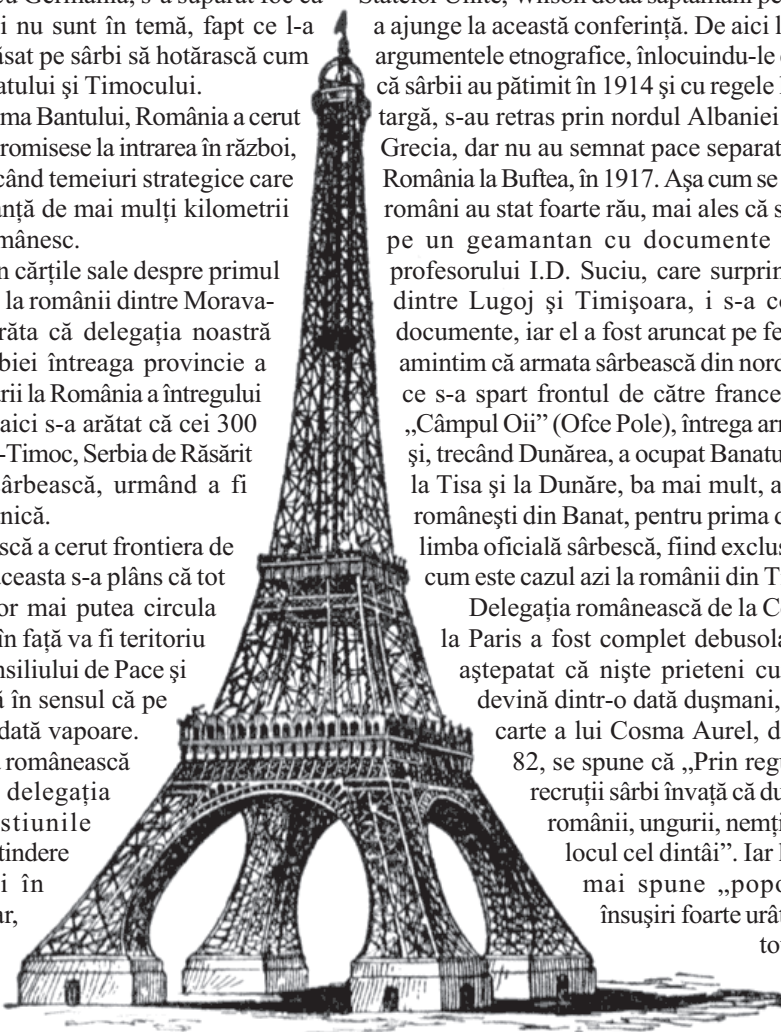
Pe de altă parte delegația românească nu a învățat nimic de la delegația sârbească privind chestiunile strategice. Serbia a cerut o întindere de cel puțin 5 kilometri în adâncime pe teritoriul bulgar, de la Bregovo pe dreapta Timocului, temându-se că vor fi sparte ferestrele

trenurilor de către copiii bulgari, dacă frontiera va fi pe râul Timoc și drept consecință s-a intrat adânc în teritoriul bulgar, de fapt locuite tot de români.

Însă delegația noastră n-a observat că de la Orșova până la Turnu Severin trenurile românești care circulă între Timișoara – București stau la discreția mitralierelor și tunurilor sârbești pe o distanță de aproximativ 30 de kilometri și nu le-a dat în gând să ceară și ei protejarea circulației trenurilor din fața armelor sârbești.

Sârbii, la Conferința de Pace de la Paris, au avut o delegație foarte puternică din care a făcut parte în afară de diplomați și oameni de știință, printre care îi amintim pe Jovan Cvijici, Jovan Radonici, Erdeleanovici, Tihomir Georgevici, Alexander Belici și alții. Însă piesa grea a fost fizicianul Pupin, de la Universitatea Columbia, care a călătorit cu președintele Statelor Unite, Wilson două săptămâni pe același vapor pentru a ajunge la această conferință. De aici li s-au tras românilor argumentele etnografice, înlocuindu-le cu cele sentimentale, că sârbii au pătimit în 1914 și cu regele lor Petru I, bolnav pe targă, s-au retras prin nordul Albaniei în insula Corfu, din Grecia, dar nu au semnat pace separată, așa cum a semnat România la Buftea, în 1917. Așa cum se vede, lucrurile pentru români au stat foarte rău, mai ales că sârbii au pus mâna și pe un geamantan cu documente despre Banat, ale profesorului I.D. Suci, care surprins de sârbi în trenul dintre Lugoj și Timișoara, i s-a confiscat cușorul cu documente, iar el a fost aruncat pe fereastră. Este bine să amintim că armata sârbească din nordul Salonicului, după ce s-a spart frontul de către francezi, în Macedonia la „Câmpul Oii” (Ofce Pole), întreaga armată a urcat în căruțe și, trecând Dunărea, a ocupat Banatul întreg de la Carpați la Tisa și la Dunăre, ba mai mult, au introdus în școlile românești din Banat, pentru prima dată, învățământul în limba oficială sârbească, fiind exclusă limba română, așa cum este cazul azi la românii din Timoc.

Delegația românească de la Conferința de Pace de la Paris a fost complet debusolată pentru că nu s-a așteptat că niște prieteni cum erau sârbii să le devină dintr-o dată dușmani, încă înfocați. Într-o carte a lui Cosma Aurel, despre Banat, pagina 82, se spune că „Prin regulamentele militare, recruții sârbi învăț că dușmanii sârbilor sunt: românii, ungurii, nemții, etc., adică ocupăm locul cel dintâi”. Iar la pagina 83, autorul mai spune „poporul românesc are însușiri foarte urâte, pe care le remarcă toți cei care îl cunosc: el este leneș și inactiv”.

Prof. Emanuela COLCEA

Catedrala Sfântul Paul din Londra

Cine are ocazia să viziteze Londra ar trebui să se oprească și la Catedrala Sfântul Paul care este una dintre cele mai frumoase și impresionante opere arhitectonice în stilul baroc. Pe lângă faptul că este interesantă din puncte de vedere arhitectonic are o istorie controversată, fiind reconstruită de cinci ori. Această catedrală este de rit anglican și se află pe colina Ludgate din Londra. Actuala Catedrală Saint Paul a devenit a treia biserică din Europa ca lungime. Cercetările arheologice din anul 1878, efectuate de către Francis Penrose, au arătat faptul că biserica avea o lungime de 180 de metri și o lățime de 30 de metri – în dreptul transeptelor fiind de aproape 90 de metri. Tot acum, catedrala mai atingea o performanță prin spira acesteia, care era una dintre cele mai înalte ale Europei – având o înălțime de 149 de metri.

Omul căruia i se datorează această grandioasă clădire este Sir Christopher Wren care a supravegheat lucrările dintr-o casa aflată de pe celălalt mal al Tamisei. De aici vedea cum se înalță colosul de piatră în vârful dealului Ludgate. Visul de a construi o cupolă, un dom, îl urmărise pe arhitect de multă vreme, având exemplul unor confrăți din Franța și Italia ale căror lucrări le admirase cu prilejul unei călătorii.

Christopher Wren s-a născut la Wiltshire, Anglia la 1632, a absolvit Colegiul Wadham în anul 1649 unde s-a alăturat unui grup de învățați,

apoi în anul 1657 a devenit profesor de astronomie în Londra, la vârsta de 35 de ani.

În anii 1660, arhitectul Sir Christopher Wren a fost desemnat să repare catedrala, dar Marele Incendiu al Londrei a intervenit, distrugând vechea catedrală în anul 1666.

Ca urmare a incendiului, Wren a proiectat noua Catedrală Sfântul Paul, cu duzini de noi biserici puse în jurul ei ca sateliții. Wren însuși a plasat piatra de temelie a bisericii în anul 1675, iar în 1710, a pus piatra finală la locul său. Când arhitectul a murit în anul 1723, el a fost înmormântat cu o ceremonie fastuoasă în catedrala lui de suflet, la care a vegheat neîntrerupt. Pe inscripția din apropierea mormântului său scrie: „Lector, si monumentum requiris, circumspice” care tradusă din limba latina înseamnă: ”Cititorule, dacă cauți un monument, uită-te în jurul tău! Atunci când vizitezi catedrala poți vedea inclusiv eroi militari destul de cunoscuți precum

Lord Nelson și Ducele de Wellington.

Nu poți să nu vizitezi o așa operă de artă care a rezistat atâtea sute de ani și care te copleșește cu grandoarea ei. Se spune că în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, atunci când armatele germane au vrut să bombardeze Marea Britanie până la capitulare, reușind să distrugă multe clădiri istorice importante, spre uimirea tuturor catedrala Sfântul Paul nu a fost grav avariata.

Ionuț Silviu PÎRVULESCU

Rusia: Arkaim, un oraș antic enigmatic

Rusia este un vast teritoriu unde misterele sunt numeroase. Unul dintre locurile cele mai enigmatice este fără îndoială valea Arkaim, care a adăpostit în urmă cu peste 4 000 de ani un popor straniu ale cărui tehnologie și cunoștințe erau mult superioare altor popoare din epocă. Fascinant este că nu se vede decât din cer! Orașul din valea Arkaim nu este doar un oraș extrem de vechi, ideal construit, ci și cel mai fascinant care se vede din cer! Un oraș contemporan cu Babylon. Situat în Ural, în apropiere de orașul Celyabinsk, anticul oraș Arkaim a fost descoperit în 1987 și a fost oficial datat ca fiind vechi de 40 de secole! În anii 90, în această zonă a Rusiei au avut loc lucrări vaste pentru construirea unui baraj și astfel de a crea un imens rezervor de apă cu scopul de a facilita irigarea regiunii. Dar în fața multiplelor mistere ale orașului antic, lucrările au fost anulate pentru a se permite arheologilor a efectua săpături

în profunzime. Inițial au fost prevăzute pentru o durată de 12 luni. Arheologilor li se părea că visează, după cum explică

Cristina CRINTEANU

Moartea lui Napoleon

Numele de botez al lui Napoleon era italian, Napoleone Buonaparte. S-a născut în insula Corsica la un an de la trecerea acesteia în proprietatea Franței. În tinerețe, Napoleon ura limba franceză, însă, mai târziu, se hotărăște să urmeze cursurile Academiei Militare din Paris, iar la vârsta de 16 ani devine locotenent francez. În timpul Revoluției Franceze el se afla la Paris, iar când Franța devine republică (1792) este ridicat la rangul de căpitan. După înfrângerea armatelor italiene și austriece (1796-1797) este numit general. În 1799 devine Prim Consul al guvernului, își ia numele de Napoleon I, iar în 1804 reușește să strângă voturi în sprijinul schimbării statutului Franței din consulat în imperiu și se proclamă împărat al Franței. Până în 1812, Napoleon distrusese ultimele urme ale Imperiului și cucerise o mare parte a Europei. După eșecul campaniei din Rusia, inamicii săi ripostează, iar la 18 Martie 1814, aliații asediază Parisul. Data de 6 aprilie marchează ziua abdicării lui Napoleon. Este trimis în exil pe insula Elba, în apropierea coastei italiene. În martie 1815, reușește să plece și intră în Paris, împreună cu soldați din vechea sa gardă. După scurgerea celor o "sută de zile" de glorie, este înfrânt, pe 18 iunie 1815, de o putere formată din englezi și prusaci

în Bătălia de la Waterloo, în Belgia. La 15 iulie 1815, este exilat într-o mică insula vulcanică, Sf. Elena, situată la sud de Ecuador. Însoțit de câțiva dintre generalii săi care au decis să îl urmeze, Napoleon își petrecea timpul dictându-și memoriile și jucând biliard, având o cameră vopsită în verdele lui Scheele, un pigment care fusese folosit până în 1770 la colorarea țesăturilor și tapetelor. Numită după numele celui care l-a inventat, substanța folosită la colorarea tapetului conținea arsenic. În 1893 un biochimist italian ajunge la concluzia că dacă tapetul ce conținea verdele lui Scheele se umezea, se forma un vapor otrăvitor de arsenic. Respirând arsenicul se poate să nu fi fost de-ajuns să-l omoare, dat fiind faptul că acesta suferea de ulcer. La 5 mai 1821, Napoleon se stinge din viață, fiind înmormântat pe insula Sf. Elena, urmând să fie reînsmormântat la Paris, pe malurile Senei. Dorința sa de a fi dus la crematoriu nu a fost respectată. Pe lângă evenimentele istorice la care a fost părtaș, Napoleon a lăsat în urmă și câteva fraze cu rol de maxime, dintre care amintim: "Un om va lupta mai mult pentru interesele sale decât pentru drepturile sale" sau "De la sublim la ridicol nu e decât un pas".

→ Ghenady Zdanovici, unul dintre responsabilii primei expediții în valea Arkaim: "Era absolut ireal; proiectul de construcție al bazinului de apă și al barajului, un proiect de mai multe milioane de dolari, a fost complet compromis. Aceasta demonstrează fără echivoc importanța științifică a sitului pentru responsabilii politici!" Departe de a-și fi dezvăluit toate secretele, Arkaim este teatrul unor mari săpături. Însuși președintele Putin s-a deplasat pentru a vizita ruinele orașului! Totuși, o întrebare persistă în mințile comunității de istorici și arheologi: cine este civilizația care a construit orașul Arkaim? Tehnologie, astronomie și ezoterism. Arhitectura orașului este foarte modernă și nu seamănă deloc cu satele construite acum 4.000 de ani. Arheologii au putut constata că toate casele erau echipate pentru a rezista unei substanțe ignifuge. Ei au asigurat chiar că acești locuitori prezentau toate "condițiile moderne": stocarea hranei era legată de un sistem de aerisire, apă potabilă cu puț pentru fiecare casă, cuptoare și ustensile de bucătărie evolute, rețea de scurgere... O listă incredibilă care demonstrează știința vechii civilizații care a trăit în această regiune din Ural. Dar Arkaim nu este singurul oraș de 40 de secole ideal construit și cel mai fascinant care poate fi privit din cer! El a fost construit pentru a fi un oraș, însă și pentru a oficia drept templu și observator astronomic! Arhitectura aleasă de constructorii

necunoscuți este intrigantă, pentru că ea constă din a forma enorme cercuri concentrice. "Un zbor cu elicopterul deasupra Arkaimului producea o senzație incredibilă. Enorme cercuri concentrice împrăștiate în vale sunt clar vizibile", confirmă omul de știință rus Vadim Cernobrov. "Orașul și împrejurimile sale sunt uniform înglobate în aceste cercuri. Nu știm care erau funcțiile lor, dacă erau fabricate într-un scop defensiv, științific, educativ sau de ritual. Unii cercetători estimează chiar că aceste cercuri erau folosite ca Ritualuri care însă rămân de descifrat. Între altele, oamenii de știință au făcut o descoperire surprinzătoare: în această arhitectură gândită în jurul geometriei cercului, există o excepție: piața centrală a anticului oraș Arkaim este construită sub forma unui pătrat. În acest loc s-au găsit urme de foc și de combustie lăsând să se presupună că pe această piață centrală aveau loc mai multe ritualuri. Misteriosul popor de la Arkaim făcea ofrande zeilor în funcție de anumite aliniamente astronomice? Arheologii au dezgropat multe indicii care vor da o imagine a modului de viață al acestui popor enigmatic.

În zonă există fenomene geofizice curioase: fluctuații de temperatură și de electricitate, variația câmpului magnetic în interiorul cercurilor, conductivitatea solului, posibilă platformă de aterizare a unui vechi aeroport spațial...

SUA – o nouă perspectivă asupra romanului modern

John Dos Passos reprezintă un nume cunoscut pentru unii dintre cititori sau critici literari și oameni de cultură dar, din păcate, total necunoscut unui număr considerabil de cititori. Pentru că este un scriitor american și nu a fost prea abordat în timpul anilor dinaintea de 1989, cum ar face unii o delimitare temporală? Lucrarea sa ar trebui citită din mai multe motive oprindu-ne la două măcar: rezistența la trecerea timpului și poziția individului destul de originală în cadrul societății.

Șase ani despart apariția primului volum al trilogiei *SUA*, *Paralela 42* (1930) de publicarea celui de al treilea.

Cele trei romane se înscriu într-o cronologie care ar putea să dea impresia la prima vedere a unei cuprinderi sistematice a istoriei Statelor Unite de la începutul secolului XX și până în anul 1927. Realizate la diferite nivele ale conștiinței aceste pulsații ale timpului existențial converg în a afirma eșecul omului ca personalitate, ca destin, deoarece mitul duratei care le-ar putea legitima este spulberat de neconținută fărâmițare și discontinuitate a timpului istoric.

Cele patru planuri ale trilogiei: "Camera obscură", "Actualitățile", biografiile diferitelor personalități ale epocii narațiunile despre personaje fictive par la prima vedere prea puțin legate între ele. Care este relația care unește relaterea fragmentară a unor momente din viața unui copil, cu colajele de știri din ziare, de refrene și cântece la modă cu povestirile despre viața unor americani din toate regiunile țării, personaje fictive care aleargă fără a ști prea bine nici ele unde, pentru împlinirea unui destin care nu se săvârșește decât sub semnul falimentului? Este relația ce se stabilește între autobiografie, biografie, istorie și ficțiune.

Paralela 42 este dominat de viziunea iluzorie, idilică, a acestui provizoriu triumf al eului, al lumii văzute cu ochii copilului de pe vremuri. Într-un interviu acordat de Dos Passos din 1937 acesta afirma: „prin instantaneele prezentate în *Camera obscură* am încercat să dau o imagine a realității așa cum apare ea în opinia unui individ, în timp ce titlurile și tăieturile din ziare grupate sub titlul *Actualități* vor să exprime mentalitatea colectivă. Tehnica *Actualităților* este deosebită prin faptul că înșiruirea știrilor e obiectivă dar și ironică astfel se creează iluziile individuale dar și iluziile unei întregi civilizații.”

În ultimul volum al trilogiei, *Marile Afaceri*, ritmul a devenit tot mai rapid și în ciuda amețitoarelor perspective de îmbogățire, a facerilor care scot din anonim mereu alte existențe, mecanismul social distruge tot mai grăbit oameni și aspirații, înlătură orice urmă de bucurie posibilă, sporește pustiul în existențele tuturor. Există în desfășurarea acestor

trăiri subtile, simetrii și opoziții, semnificative sau simbolice. Văzute direct în diferitele aspecte ale comportării lor, aceste existențe capătă revelatorii înțelesuri reflectate prin existența altor, surori, amici, copii, nu e vorba de interdeterminările de tip balzacian, ci de asimilarea conștiințelor fiecăruia, până la

identificare, cu simplul reflex al orientării colective, generale, a existențelor individuale.

De la volum la volum condamnarea epocii care a adus omului frustrare și alienare capătă valori tot mai profunde, mai emoționante. Marile afaceri apar de aceea ca un final impresionant al acestei cuprinzătoare condamnări, „care răsună”, cum spunea criticul Malcolm Cowley, „ca un furios și sumbru poem, scris pe un ton de respingere mai puternic decât cel exprimat de T.S. Eliot în *Wasteland*”.

Semnificativ este totuși faptul că întreg acest poem furios și sumbru pe care îl

constituie *S.U.A.* este cuprins între un prolog și un epilog având în centrul lor figura unui tânăr care cutreieră imensa lui țară și mai are energia să își caute un drum în viață. E un simbol al rătăcirilor permanente la care e condamnat și el și toți ceilalți asemenea lui, un Don Quijote modern a cărui luptă se va dovedi de atâtea ori zadarnică, sau e un simbol al unei perspective încă existente și care așteaptă să fie valorificată. E greu de precizat deocamdată tânărul așteaptă la marginea drumului să parcurgă următoarea sută de milă pe șosea datorită bunăvoinței unui șofer.

Este îndoielnic că Jean Paul Sartre care spunea în 1938 despre Dos Passos că este cel mai mare scriitor al timpului nostru ar putea afirma și astăzi același lucru. Dar John Dos Passos este îndeosebi, autorul trilogiei *S.U.A.* una din marile realizări ale romanului modern în care a reușit să exprime într-o formă sesizantă experiența modernă a alienării și solitudinii legată de prăbușirea tradiției și a comunității.

SUA alături de romanele lui Joyce, Virginia Woolf, Faulkner, a investigat din perspectiva dramei omului modern, profunda disociere, și consecințele pe care ea le implică, dintre eul social cel individual, dintre existența fragmentară și fărâmițată amenințată de totala aneantizare a omului instalat într-un timp concret și posibilitatea lui de a se regăsi într-o durată a devenirii și personalității. Ca și în romanele acestor scriitori distrugerea formelor și structurilor epice tradiționale duce la o artă foarte complexă, capabilă să surprindă și să reconstituie noile ritmuri, noile neliniști, noile spaime ale epocii, fascinația și teroarea, refuzul și deruta care îl copleșesc pe om în epoca modernă, într-o epocă care-i refuză orice altceva în afară de prezent, un prezent atât de prezent încât parcă nu ar fi și nu ar fi fost niciodată.

Prof. Eugen TIȚĂ

Dante Alighieri DIVINA COMEDIE Realitate și ficțiune creștină

Pentru cititorul avizat *Divina Comedie*, operă monumentală a lui Dante și capodoperă a Renașterii, este un dar divin aruncat în mijlocul unei lumi uimite și bulversate.

Prin opera sa, Dante sparge tiparele dogmatismului imprimând cititorilor o nouă viziune pentru o lume nevăzută, dar la fel de reală ca și cea de pe pământ. Capodopera lui Dante, *Divina Commedia*, alegorie în versuri de o precizie și forță dramatică deosebită, a fost începută, probabil, în 1306 și terminată cu puțin timp înainte de a muri. Titlul inițial dat de autor a fost "Comedia", adjectivul "divina", folosit de Boccaccio în lucrarea *Trattatello in laude di Dante*, apare pentru prima dată într-o ediție din 1555. Împărțită în trei secțiuni ("Inferno", "Purgatorio", "Paradiso"), în operă este descrisă o călătorie imaginară în cele trei compartimente ale lumii de după moarte, în care poetul se întâlnește cu personaje mitologice, istorice sau contemporane lui. Fiecare personaj este reprezentantul unei virtuți sau al unui viciu, situarea în una din cele trei lumi fiind simbolică, ca răsplată sau pedeapsă, adesea și după criteriile subiective (poetul îi întâlnește în Infern pe adversarii lui). Dante este călăuzit prin Infern și Purgatoriu de către poetul Virgiliu, simbol al înțelepciunii. Beatrice – ființa pe care a adorat-o – îl ajută să găsească drumul spre Paradis, fiind instrumentul voinței divine. Opera oferă o sinteză a opiniilor filozofice, științifice și politice ale artistului, interpretate literar, alegoric, moral și mistic. Dincolo de sensurile sale profunde, este dramatizarea teologiei creștine medievale. *Divina Commedia* este alegoria purificării sufletului și dobândirii liniștei interioare prin înțelepciune și dragoste. Sfântul apare ca un trăitor prin puterile conferite de latura interioară a existenței.

Dante acceptă baza aceasta ascetică: a contempla și a vedea că în lumea cealaltă este calea salvării. Lumea de dincolo este alegorie și imagine a lumii acesteia, misterul mântuirii sufletului uman în cele trei stări ale sale: Omenescul, Despuierea și Reînvieră care corespund celor trei lumi: Infernul, Purgatoriul și Paradisul.

Comedia sufletului este sufletul ieșit pur din mâna lui Dumnezeu, care pe pământ își duce lupta lui cu trupul și diavolul și învinge ajutat de harul lui Dumnezeu.

Din punct de vedere alegoric, Dante este Sufletul, Virgiliu – Rațiunea, Beatrice – Grația divină, iar lumea cealaltă este chiar lumea aceasta, sub înfățișarea ei etică și morală, etica lumii dreptății și a păcii, împărăția lui Dumnezeu.

Dante realizează în *Divina Comedie* și un ideal religios și uman – imortalizarea Beatricei, în sensul iubirii adevărate ca realitate și sens suprem al vieții. A murit ca un înger, a rămas un vis, un suspin. Iubirea se descoperă curată, izvorâtă din adorație și admirație pasională pentru femeie ce nu poate fi uitată niciodată.

Pentru scriitor, Beatrice rămâne idealul perfecțiunii feminine prin iubire – o permanentă căutare a ei după moarte în lumea cealaltă – văzută lângă Lucifer – iubita capătă strălucire și splendoare.

Prin *Divina Comedie* Dante Alighieri se dovedește a fi un spirit al timpului său, capabil să discearnă asupra spiritului omenesc, ce aspiră spre perfecțiune, divinitate, prin asceză morală și credință – elemente specifice marii epoci a Renașterii italiene.

Până la Marte, doar trei ore

Cristian CRINTEANU

Guvernul SUA studiază în momentul de față un motor hiperspațial care va permite să se călătorească în spațiu cu o viteză record. Mașinăria, deocamdată ipotetică, se bazează pe o teorie controversată asupra structurii Universului, și care ar putea permite unei nave spațiale să se deplaseze de la Pământ la Marte în doar 3 ore. Pentru a putea atinge o stea situată la 11 ani lumină, nu-i va trebui decât 80 de zile, susține revista *New Scientist*. Motorul, în teorie, funcționează emițând un intens câmp magnetic care, conform ideilor inițial dezvoltate de omul de știință Burkhard Heim în anii '50, produce un câmp gravitațional și permite propulsia vasului spațial. Dacă acest câmp

magnetic produs va fi suficient de ridicat, vasul va aluneca într-o dimensiune diferită unde viteza luminii este mai rapidă, ceea ce va permite să se atingă viteze extraordinare. Simpla tăiere a câmpului magnetic va avea drept consecință reparația spațiului în propriul nostru spațiu tridimensional. Forțele aeriene ale SUA au manifestat interes pentru idee și oamenii de știință care muncesc la Departamentul Apărării Naționale (care posedă un aparat cunoscut sub numele de Z Machine, susceptibil de a produce genul de câmp magnetic necesar pentru a pilota motorul), indică faptul că ea ar putea fi reală dacă teoria este supusă unei analize minuțioase pentru a atinge Marte în 3 ore.

Prof. Andreea CÎRCIUMARU

De ce iubim femeile, ...de Cărtărescu

Ca toți marii artiști, Mircea Cărtărescu are la prima vedere aerul unui om obișnuit. Însă firea boemă îi dă acea unicitate care îi subliniază calitățile de mare om și iubitor de artă.

A dat tonul în poezie unei întregi generații și a fost al doilea poet căruia i-a reușit în literatura română o epopee, *Levantul*. Ar fi putut rămâne la poezie, dar și-a surprins publicul scriind nuvele. De aici și până la roman n-a mai fost decât un mic pas pe care autorul l-a parcurs cu rezezițiune. Astfel, s-a născut trilogia în formă de fluturi, *Orbitor*.

Pentru Mircea Cărtărescu tot ce înseamnă „ar fi putut scrie“ s-a transformat în „a scris“. Și iată că i-a reușit foarte bine proiectul de a redacta și eseuri și jurnale și publicistică. Un alt gen literar cu care ne surprinde autorul este acela numit „povestiri de buzunar“, în care este inclusă și *De ce iubim femeile*, carte care impresionează prin esența paginilor care au ceva din grația și tăietura exactă a fulgilor de zăpadă.

Aici facem cunoștință cu „zânele“ adolescentului și bărbatului Mircea Cărtărescu, numai că și-au scurtat rochiile, și-au tăiat părul și au învățat să fie femei, ceea ce este mult mai complicat și mai periculos decât meseria de zână. Așadar *De ce iubim femeile* este un mănunchi de istorii cu femei, spuse simplu, captivant, de un „povestăsc“ a cărui viață seamănă izbitor cu cea a lui Mircea Cărtărescu. În fiecare poveste este un sămbure de neobișnuit care stă ascuns în carnea obișnuitului, în „ordinar“ o sămânță de extraordinar

care dă rod epic. Autorul aduce femeilor un omagiu, adesea în sensul cel mai concret, erotic al cuvântului. Experiențele trăite alături de fiecare dintre acestea l-au schimbat spiritual, l-au marcat mai mult sau mai puțin pe cel care ne relatează întâmplări din viața sa.

Tonul misogin nu se face simțit în niciuna dintre povestiri.

Din contră, femeia este văzută ca o binecuvântare într-o lume a bărbaților. Deși nu este perfectă și defectele sunt clar evidențiate, femeia, în general, are acea putere de a fermeca și de a cuprinde inima bărbatului ca într-un ghem de ghimpi, care îi provoacă atât durere cât și imensa plăcere, cum scria și Eminescu, o iubire „dureros de dulce“.

Ceea ce este de remarcat în această carte este faptul că femeia este descrisă atât ca o zeiță, o ființă intangibilă, cât și ca o ființă care stârnește dorințe carnale și provoacă mari tulburări fizice și psihice bărbaților. Autorul mulțumește prin această operă tuturor femeilor din viața sa pentru simplul fapt că sunt femei și fiecare dintre ele a știut să-l încante prin felul ei de a fi, de a vorbi, de a râde, de a face dragoste.

Nu ne rămâne decât să-i mulțumim autorului Mircea Cărtărescu că „și-a făcut timp“ și pentru noi, femeile, pentru a înțelege substratul firii noastre, dar și pentru a ne face pe noi, de fapt, să înțelegem cum suntem percepute și ce înseamnă cu adevărat pentru bărbați.

Prof. Costinela RUDĂREANU

George Eastman și Kodak

George Eastman (12 iulie 1854 – 14 martie 1932) s-a născut în orașelul Waterville, statul New York. Este inventatorul suportului fotosensibil flexibil, pelicula de nitroceluloză, în anul 1884. Aceasta a făcut posibilă construcția de aparate de fotografiat mai mici, mai ușoare și totodată portabile. Frații Lumiere folosesc însă această descoperire pentru invenția lor, *cinematograful*, pelicula fiind elementul indispensabil. La 4 septembrie 1888, patentează invenția sa, aparat de fotografiat cu **roll film**. Roll filmul fiind o bucată de peliculă fotosensibilă de aproximativ 1 m lungime și introdusă într-o casetă metalică ermetic izolată de lumină și înfășurată pe o rolă. În aparatul de fotografiat, după expunere, se rulează pe altă rolă, de asemenea, într-o casetă ermetic izolată de lumină, până la procesul chimic de dezvoltare. La aceeași dată, înregistrează marca **Kodak**, o simplă combinație a literelor lui favorite. Este fondatorul renumitei fabrici de material

fotosensibil cu o granulație extrafină (foarte favorabilă peliculelor cinematografice de format îngust 8 mm; 8,5 mm; 16 mm) și cu sensibilitate foarte mare, **Kodak** (actual face parte din compania Thomson). Pelicula **Kodak Color** este foarte căutată pe piața cinematografiei și a fotografiei. În 1925, Eastman renunță la managementul companiei Kodak și se concentrează pe acțiuni de binefacere. Se estimează că Eastman a donat pe parcursul vieții sale peste 100 milioane \$, în principal către MIT și Universitatea din Rochester, majoritatea sub numele anonim de „Mr. Smith“. În 1932, Eastman se sinucide, după ce petrecuse ultimii 2 ani din viață fiind bolnav de o formă gravă de artrită. Pe biletul de adio, Eastman scrie „My work is done. Why wait?“ (Mi-am terminat treaba, de ce să mai aștept?). În 1949 se deschide George Eastman House, cel mai vechi muzeu de fotografie din lume, care cuprinde o colecție impresionantă de fotografii și film.

Edison și Eastman

Efectul de piramidă

Orice formă geometrică bidimensională sau tridimensională aduce modificări câmpurilor existente în apropierea lor. O pot face în sens pozitiv sau negativ. Piramida este una dintre formele geometrice ușor de construit și cu efecte puternice. Energiile care pot fi implicate într-un astfel de proces sunt foarte mici în comparație cu valorile cu care suntem obișnuiți din viața de zi cu zi, procesele desfășurându-se cu viteză mică, fiind influențate de mediul înconjurător. Poți să-ți construiești ușor o piramidă singură, dar trebuie să fii sigur că este construită la proporția și unghiul corect, care este 62,606 grade. Câteva dintre efecte ar fi: mâncarea ținută în piramidă va sta proaspătă pentru un timp de două sau de trei ori mai mult decât mâncarea neacoperită; aromele artificiale din mâncare își vor pierde savoarea, dar aromele naturale se vor intensifica – ele devin mai puțin aspre și acide; când executăm o citire spectrografică a unui articol tratat, vom observa o schimbare în structura moleculară; piramida va deshidrata și modifica lucrurile, dar nu va permite să putrezească sau să crească mușgai. Persoanele care locuiesc într-o casă piramidală se simt pozitiv, reacționând imediat. Animalele de casă de orice fel cresc puternice și sănătoase. Cele mai neobișnuite efecte pe care meditații le spun că li se întâmplă când stau sub piramidă sunt: un fel de

stare de imponderabilitate, o distorsiune a timpului cât și a vitezei și o încetinire a acestuia. Ființele vii sunt atrase de piramide ca un magnet: declarații din mai multe surse demonstrează că animale de casă de tot felul cresc mult mai puternice și mai sănătoase sub, sau în piramidele cu laturile deschise (neacoperite). Se observă că pisicile și câinii răspund acestui unic mediu al energiei de formă în diferite feluri armonioase. Piramida pune lucrurile înapoi pe drumul pe care ar trebui să fie și le stabilizează energetic. Această formă geometrică este în același timp și transmitemtor și receptor

Maria Cristina SUBȚIRE

NOSTRADAMUS

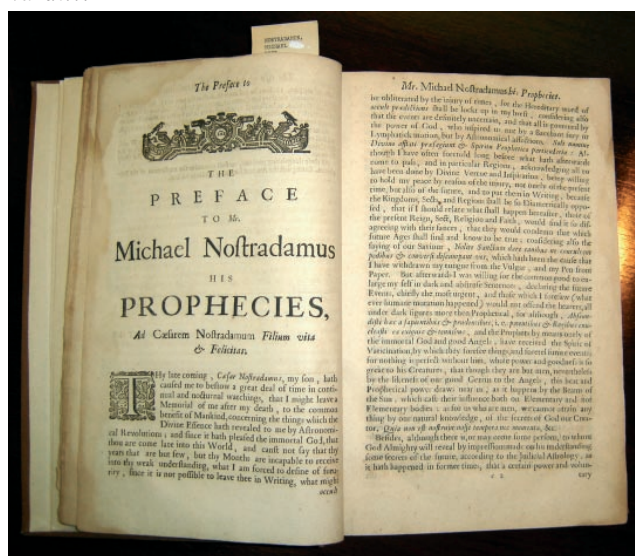
Nostradamus (14 decembrie, 1503 – 2 iulie, 1566), pe numele său real Michel de Nostredame, a fost un faimos medic și farmacist francez. Celebritatea sa se datorează lucrării *Les Propheties*, a cărei primă ediție a apărut în 1555. De la publicarea sa, a devenit foarte populară în toată lumea, Nostradamus făcând în jurul său un cult. În literatura tuturor timpurilor i s-a acordat titlul de prevestitor al marilor evenimente care se desfășurau sau urmau să se întâmple în lume.

Lucrările lui Nostradamus sunt realizate din catrene, care au fost de-a lungul timpului interpretate sau traduse în numeroase interpretări.

Nostradamus este o figură prominentă a Renașterii Franceze și profețiile sale sunt strâns legate de aplicarea Codului Biblic, cât și a altor lucrări despre profeții. Timp de 3 ani, Nostradamus a scris peste 900 de catrene și centurii despre precizarea viitorului. În aceste lucrări, Nostradamus prevestește despre viitorul lumii, 70% din ele fiind împlinite până în prezent. Prevestește despre domnia lui Napoleon, despre al doilea război mondial, despre ascensiunea lui Hitler, despre asasinarea președintelui american John F. Kennedy, aselenizarea omului pe Lună. Într-un catren Nostradamus ne vorbește despre “cerul în flăcări”, “new city”, “trăsnet uriaș” și “doi frați răpuși”. O mare parte dintre cei care au analizat acest catren au concluzionat că ar fi vorba chiar despre

atentatele din 11 septembrie 2001.

El mai relatează faptul că va fi și cel de-al Treilea Război Mondial, care va dura 27 de ani, menționând și venirea Antichristului din Orientul Mijlociu. Se crede că al treilea Război Mondial va începe după moartea ultimului Papă (cel ce va urma după moartea Papei Benedict al XVI) și care va fi asasinat de antichrist. Această ultimă parte rămâne însă de văzut...

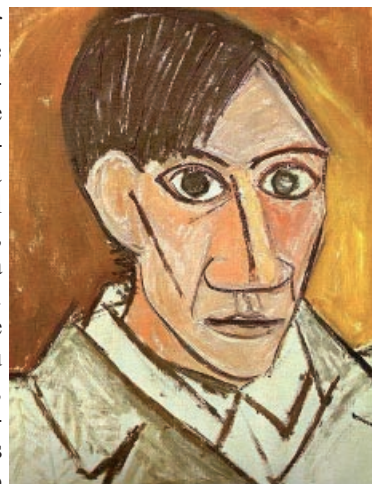
Dr. Marius TURAICHE

Pablo Picasso

S-a născut la 25 octombrie 1881, în Malaga (Andaluzia) ca fiu al lui Jose Ruiz Blasco, pictor și profesor la Școala de Arte Frumoase din Malaga, și al soției sale, Maria Picasso. Talentul său deosebit se evidențiază încă din copilărie, iar ca adolescent îi uimește pe profesorii de la Institutul de Arte Frumoase din La Coruna, deși suporta cu greu rigoarea tradiției și educația academică. În anul 1895 familia se mută la Barcelona. În semn de recunoaștere a talentului excepțional, însuși tatăl său îi dăruiește pensulele. **Picasso** își va continua studiile la Școala de Arte Frumoase din Barcelona (1896) și la Academia de Pictură din Madrid (1897–1898). În anul 1900, la vârsta de nouăsprezece ani, **Pablo Picasso** își expune pentru prima dată lucrările în localul Els Quatre Gats (“La patru pisici”) din Barcelona. Din 1901 se hotărăște să-și semneze lucrările cu numele mamei sale, consideră că Picasso “sună foarte bine”. Următorii ani și-i petrece călătorind între Spania și Franța. La Paris este influențat de operele lui Auguste Renoir și Claude Monet. Expune câteva tablouri la galeristul Ambroise Vollard, unde-l va cunoaște pe pictorul Max Jacob, de care îl va lega o prietenie de lungă durată. În 1904, Picasso se hotărăște să se stabilească definitiv la Paris. Aici va locui într-o casă veche, cunoscută sub numele de Bateau Lavoir, alături de studenți, pictori, sculptori și actori. Lucrările sale de început erau triste, în tonuri albastre reci (așa numita perioadă albastră), exprimări ale singurătății, suferinței și sărăciei. Mai târziu o va cunoaște pe Fernand Olivier, o tânără brunetă și elegantă, de care se îndrăgostește. În viața lui Picasso urmează perioada roz, în pânzele sale vor domina nuanțele deschise, senine. Este fascinat de universul arlechinilor, acrobaților și clovnilor, aceștia devenind adeseori muze pentru lucrările sale. Vara anului 1905 o petrece într-un sat din Pirinei alături de Fernand. Lucrează acolo la tablourile care vor marca începutul “perioadei primitive” în creația lui. Picasso se îndepărtează de modul clasic, figurativ, de prezentare a chipului omenesc. Se lasă influențat de sculptura iberică de dinaintea dominației romane. Mai târziu va renunța la modele și va picta exclusiv din imaginație. Picasso va marca, împreună cu Georges Braque, drumul unui mod revoluționar de tratare a formelor între anii 1908 și 1914. Noul curent va căpăta denumirea de Cubism, de la articolul criticului Louis Vauxcelles: “...ei disprețuiesc formele, reduc totul - locuri, figuri, case - la formele geometrice elementare, la cuburi”. În realitate, Picasso și Braque încearcă să reprezinte obiectele tridimensionale pe suprafața bidimensională a tabloului, fără a folosi mijloace iluzioniste, să reunească forma și suprafața recurgând la mijloacele unei picturi fără deosebiri între prim-plan și fondul în perspectivă. Începând cu anul 1912, Picasso recurge la metoda “colajelor” (hârtie lipită, fr.: collage, papiers collés), cubismul intra în așa-zisa “fază sintetică”. În felul acesta, Picasso reușește să accentueze și mai mult diferența între suprafața tabloului și relieful obiectelor reprezentate.

Acești ani reprezintă pentru Picasso un punct de cotitură.

Maniera de a picta, dar și situația financiară se schimbă radical. Prețurile tablourilor vor crește și astfel, va depăși situația materială precară. Va închiria o casă în cartierul burghez Montparnasse, unde se mută cu noua sa iubită, Marcelle Humbert. În anul 1915 îl cunoaște pe scriitorul Jean Cocteau și pe Serghei Diaghilev, conducătorul ansamblului avangardist Les Ballets Russes. Picasso proiectează decorurile și

Pablo Picasso - Autoportret

costumele pentru spectacolul de balet “Parada” (1917), pus în scenă de Jean Cocteau. Pleacă la Roma împreună cu corpul de balet și se îndrăgostește de dansatoarea Olga Koklova, cu care se căsătorește în vara anului 1918. În timpul călătoriei în Italia, vizitează orașul Napoli și vechile ruine de la Pompei, unde admiră picturile murale romane. Picasso reintroduce stilul compozițiilor figurative, reprezentate naturalist, cu contraste de lumină și umbră. Desenul elegant se limitează uneori doar la reprezentarea contururilor corpurilor de femei sau copii (*Nud șezând*, 1923). Coloritul amintește de perioada roz (*Arlechin cu mâinile împreunate*, 1923). Este o perioadă liniștită de viață de familie și de lucru. În 1921 se naște primul său copil, Paul. În scurtă vreme totuși relația dintre cei doi soți se răcește. Picasso începe o legătură amoroasă cu Marie-Therese Walter. În 1925, Picasso participă cu tabloul *Trei dansatoare* la prima expoziție suprarealistă din Paris. Picasso nu este însă un artist suprarealist în sens propriu și nu a făcut

parte din cercul parizian din jurul lui Andre Breton. Totuși este uneori considerat ca suprarealist, prin faptul că opera sa nu reflectă o realitate vizibilă, ci redă o reprezentare interioară (*Pictorița* 1933, *Nud în mijlocul unui peisaj* 1933). În acest timp Picasso pictează un ciclu dedicat luptelor cu tauri (*M o a r t e a*

Băile Herculane

Stațiunea Băile Herculane este una dintre cele mai vechi stațiuni balneare ale lumii, situată pe Valea Cernei, la 5 km de principala arteră rutieră ce leagă vestul țării de București și calea ferată internațională București – Timișoara – Moravița, fiind accesibilă și pe calea fluvială a Dunării, fie dinspre est: Sulina – Galați – Drobeta Turnu Severin – Orșova, fie dinspre vest: Viena – Budapesta – Belgrad – Orșova. Stațiunea este integrată în Parcul Național Valea Cernei-Domogled și are o poziție deosebit de pitorească la o altitudine de 160 m, pe aceeași paralelă cu Nisa și Veneția, ceea ce îi conferă un climat agreabil, cu influențe mediteraneene. Originea Băilor Herculane se întinde pe o durată de aproape două milenii. Atestarea documentară a stațiunii datează din anul 153 e.n., fapt consemnat într-o tabulă votivă din băi: «Zeilor și divinităților apelor, Ulpius Secundinus, Marius Valens, Pomponius Haemus, lui Carus, Val, Valens, trimiși ca delegați romani să asiste la alegerea în calitate de consul a fostului lor coleg Severianus, și care întorcându-se nevătămați, au ridicat acest prinos de recunoștință...». În perioada civilizației romane, stațiunea de pe Valea Cernei a constituit un important punct de atracție pentru aristocrația Romei antice. Impresionați de excepționala putere tămăduitoare a apelor sacre de pe Valea Cernei, romanii sosiți în Dacia le-au închinat un adevărat cult balnear sub semnul tutelar al lui Hercules. Stațiunea Băile Herculane are un patrimoniu istoric de excepție, memoria vie a 1855 de ani de existență (153–2008) neîntreruptă a stațiunii. Din timpul romanilor au rămas numeroase vestigii: apeducte, băi, statui, monede, tabule votive ridicate ca semne de mulțumire aduse zeilor pentru vindecare. După 1718 (Pacea de la Passarowitz) începe istoria modernă și contemporană a Băilor Herculane, în cadrul Imperiului austriac. Din 1736 începe reconstrucția și modernizarea băilor, a căilor de acces, grănicerii bănățeni construind aici majoritatea edificiilor din stațiune, care poartă amprenta unui baroc austriac impresionant. Stațiunea este vizitată de-a lungul timpului de mari personalități, între care: împăratul Iosif al II-lea, împăratul Francisc I și împărăteasa Charlotte, împăratul Franz Iosef și împărăteasa Elisabeta. În 1852, împăratul Austriei considera Băile-Herculane ca fiind «cea mai frumoasă stațiune de pe

continent», iar împărăteasa Elisabeta – pasionată, îndrăgita, distinctă și armonioasă Sissi – scrie un jurnal intim în care Băile Herculane sunt o prezență distinctă și încântătoare. În stațiune există Muzeul Nicolae Cena, ale cărui colecții au început să fie constituite începând cu anul 1922. Existența neîntreruptă de două milenii a stațiunii Băile-Herculane a fost favorizată de eficacitatea miraculoasă a izvoarelor termale, dar și de pitoreasca așezare a stațiunii într-o vale adăpostită de munți, de o frumusețe aparte. Dotarea tehnico-edilitară și bogata diversificare a metodelor de tratament de la cura balneară clasică la diverse metode de fizio și electroterapie, masaj, acupunctură etc. au conferit acestei stațiuni un înalt grad de atractivitate, precum și posibilitățile de drumeție și excursii în stațiune și pe valea Cernei, constituind o atracție în plus pentru vizitatorii orașului. Fragmentele ceramice, uneltele, și armele din piatră găsite cu prilejul săpăturilor arheologice din „Grota Haiducilor“ relevă că civilizația primitivă din această zonă atinsese un stadiu ridicat de dezvoltare. Din păcate însă această grotă nu este amenajată corespunzător, iar în ultima perioadă celebra stațiune a pierdut teren pe piața de turism datorită stilului românesc inconfundabil de a lăsa totul la voia tuturor. Comerțul exagerat și fără nicio normă a făcut ca, în goana după bani, locurile mirifice ale Herculanelor să nu rămână decât cu nostalgia vremurilor în care stațiunea nu era o fabrică de bani, ci una de sănătate și de agrement.

toreadorului, 1933) și reia mitul antic al Minotaurului, care simbolizează virilitatea. În 1935 se desparte de Olga Koklova. O cunoaște pe Dora Maar, pictoriță și fotografă, care avea mulți prieteni în cercul suprarealiștilor. În noua lui dragoste pictorul găsește o corespondență intelectuală care până atunci îi lipsise. Nu o va părăsi totuși pe Marie-Therese și își împarte viața între cele două amante. După izbucnirea războiului civil din Spania, Picasso este de partea guvernului republican. În iulie 1937 are loc la Paris “Expoziția Mondială”. Tabloul lui Picasso, *Guernica*, expus în pavilionul spaniol, este dedicat orașului basc Guernica, bombardat de aviația germană. Această operă marchează începutul angajării politice a artistului, care va culmina cu înscrierea în Partidul Comunist Francez (1944). În timpul ocupației germane a Parisului, atelierul lui Picasso din Rue des Grands Augustins devine un

punct de întâlnire al artiștilor și literaților, ca Jean-Paul Sartre și Raymond Queneau. În anul 1946, Picasso o părăsește pe Dora Maar. El începuse de fapt o relație cu tânăra pictoriță Francoise Gilot, pe care o cunoscuse cu trei ani mai înainte. Se mută împreună în Sudul Franței. Începând din anul 1948 vor locui la Vallauris, unde Picasso se consacră sculpturii, ceramicii și litografiei. În anul 1949 se naște fiica lor, Paloma, al cărei nume amintește de celebrul “porumbel al păcii” de pe afișul Congresului Mondial al Păcii. Anul 1953 debutează cu despărțirea de Francoise și retragerea din partidul comunist, și se încheie cu o nouă poveste de dragoste cu Jacqueline Roque, de 26 de ani. Se vor căsători în 1961. În 1963 se deschide la Barcelona “Muzeul Picasso”, care va cuprinde mai târziu cea mai mare parte din operele sale. Pablo Picasso moare la 8 aprilie 1973 la Mougins, în apropiere de Cannes.

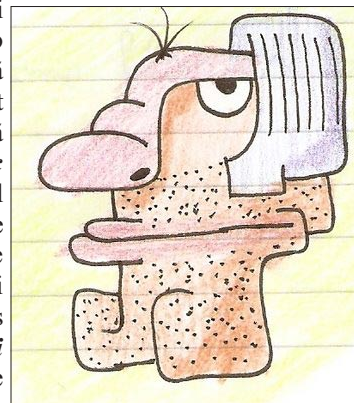
Radu COMAN

Nu-mi place, nu suport, nu mai pot...

Plăcerea și neplăcerea sunt ambigue, atunci când vine vorba de gusturile fiecăruia. Gusturile țin de starea de spirit a fiecărei persoane. Omul, în general, este un amestec anarhic de gusturi și dezgusturi. El este o enigmă, în acest sens, punând alături cele două vorbe în situații dintre cele mai diverse. De aceea, stimat cititor, te invit la o meditație pe tema plăcerilor și a neplăcerilor, pe care, poate, un cetățean obișnuit, onest și serios, le simte, în momentul de față, în România, țara noastră aflată într-o continuă tranziție, pe toate palierele. Dar, trebuie să admitem că totul este, în cele din urmă, o chestiune de gust, de situație, de putere a fiecăruia de adaptare și de supraviețuire socială, morală și spirituală, fără a introduce anarhia sau intoleranța, în analiza acestui exercițiu de imaginație. Deci, să începem ...

Nu-mi plac oamenii care vorbesc mult și fără rost, care în cinci minute de când ai făcut cunoștință cu ei îți povestesc viața lor, în special necazurile reale sau închipuite. **Nu-mi plac** persoanele bănuitoare, suspicioase, încrezuții sau falsele valori, zeflemiştii, demagogii și sarcasticii permanenți. **Nu-mi plac** mincinoșii, carieriştii de vocație, care calcă pe cadavre pentru a obține o sinecură, un post, o primă sau o vorbă bună din partea șefului. **Nu-mi plac** corupții și corupătorii, corupția în general. **Nu-mi plac** atacurile politice murdare, traseiștii politici și nici perioada preelectorală, în care se promite tot și, ulterior, se face foarte puțin. **Nu-mi place** să fiu stropit de mașini pe trotuar, să nu mi se dea prioritate pe trecerea de pietoni, să merg în spatele autoturismului poliției care rulează cu 30 la oră, pe drumuri cu depășire interzisă. **Nu-mi plac** funcționarii publici care nu-și fac treaba pentru care sunt plătiți din banul public, care vorbesc urât sau se comportă de parcă întreaga instituție ar fi feuda proprie. **Nu-mi place** să fiu înjosit, să nu fiu respectat sau să nu fiu tratat așa cum prevede legea sau bunul simț. **Nu-mi plac** nesimțiii, cei care vorbesc tare la telefon pe stradă sau în tramvai, cei care scuipă sau aruncă mizerii peste tot. **Nu-mi plac** manelele, șmecherii de cartier, copiii de bani gata, femeile lipsite de feminitate și grație, sau cele vulgare. **Nu-mi plac** mitocanii, spiritele primare și agresive, intoleranții de orice fel, răzbunătorii, trufașii și mediocrii lustruiți. **Nu-mi plac** fanaticii, cei care nu iartă, duplicitarii, oamenii cu două limbaje: unul cult și un altul birjăresc, părinții care-și brutalizează, în mod public, copiii. **Nu-mi plac** femeile care fumează pe stradă, cele care refuză să intre în bucătărie, pe motive de cochetărie sau de snobism, sau cele care iau totul în tragic, neavând un minim simț al umorului. **Nu-mi plac** medicii care nu cred în profesiunea lor sau care nu-și

respectă jurământul depus. **Nu-mi plac** preoții care nu cred în Dumnezeu, văzând în menirea lor doar o profesie cu totul mercantilă, iar în enoriași doar o masă de manevră. **Nu-mi plac** restaurantele mari și nici cantinele, au o înfățișare de hală industrială, în care sunt puse mese și se plimbă chelneri. **Nu-mi plac** vedetele și vedetismul acestora, ziarele de scandal, indivizii care poartă cercei, inele sau, mai ales, ghiuluri, și mai ales femeile pline de aur. **Nu-mi plac** țoapele sau femeile care se isterizează repede.

Nu-mi place să fiu împrumutat, sau să împrumut pe cineva. **Nu-mi plac** dobânzile bancare sau cele morale. **Nu-mi place** să-mi văd țara devalizată și furată ca-n codru de români sau de străini. **Nu-mi plac** sărăcia indusă, hapsânii, cei care nu-și ajută semenii atunci când pot și au cu ce, crizele conjugale, financiare, monetare, politice sau mondiale. **Nu suport** războaiele și declarațiile politice belicoase, îndreptate împotriva unor țări, comunități sau persoane. **Nu-mi plac** conflictele de orice fel și nici oamenii conflictuali, mai ales cei puși în anumite funcții, care pot da tonul la nivel național. **Nu-mi place** să vorbesc la telefon, pentru că totul este impersonal, nu-ți vezi interlocutorul în ochi.

Nu mai pot suporta faptul că suntem o țara care nu-și găsește ritmul, care nu are conducătorii pe care-i merită, că suntem văzuți peste hotare drept niște necivilizați, hoți sau criminali, că nu avem verticalitate în politica externă, că ne plecăm capul la orice semnal al străinătății interesate, că toată clasa politică este în căldășie, că am distrus sistemele medical și educațional, că nu mai credem în Dumnezeu, că nu vrem altceva decât bani și faimă, că nu ne mai cunoaștem istoria, că ne vorbim de rău țara pe unde ajungem... Lista poate continua... , depinde de fiecare, totul este o chestiune de gust.

Ce rămâne de făcut? Poate, să ne schimbăm fiecare și să nu-l lăsăm pe semenul nostru să greșescă. Sau, poate, nu mai rămâne nimic de făcut, ci doar să ne globalizăm, să ne vindem cu totul, inclusiv sufletul. Sau, poate, să ne gândim și să sperăm că generațiile viitoare vor fi mai bune decât cele de acum.

Cei 322 de hoți din Parlament

Un individ e nevoit să oprească mașina datorită unei congestii de trafic. Deodată, cineva îi bate în geam:

- Ce s-a întâmplat?

- Teroriștii i-au răpit pe cei 322 de hoți din Parlament și cer 10 milioane de dolari răscumpărare. Altfel amenință că îi vor stropi cu benzină și le vor da foc. Acum mergem din mașină în mașină și facem o chetă.

- Bine - zice omul din mașina - și cât dă fiecare?
- Cam 5 litri.

Nea Nelu și Năstase la vrăjitoare...

Nea Nelu și Năstase consultă o ghicitoare, dornici să vadă cât o mai duce partidul lor.

- Va cădea într-o zi de sărbătoare, răspunde femeia.

- Și care va fi ziua aceea ?

- Indiferent care va fi, va fi o sărbătoare !

Vergil FUDULU

Să ne cunoaștem istoria (2)

Pe la 300 î. Hr., geții din câmpia Dunării erau constituiți într-o puternică uniune de triburi, care sub conducerea regelui Dromichaites au reușit să înfrângă în două rânduri pe diadohul Lysimach și pe fiul acestuia Agathocles. (Diodorus Siculus – „Bibliotheca historica”, XXI, 11-12). Legenda spune că la ospățul dat de regele geto-dac Dromichaites, la Helis, capitala geto-dacilor, în cinstea marelui său învins Lysimach i s-ar fi adresat astfel: „Atunci de ce ai lăsat acasă atâtea deprinderi, un trai cât se poate de ademenitor și o domnie plină de strălucire, și te-ai cuprins dorința să vii la niște barbari? De ce te-ai silit împotriva firii, să-ți aduci oștenii pe niște meleaguri în care orice oaste străină nu poate afla scăpare sub cerul liber?” La ospăț regele dac l-ar fi întrebat de asemenea pe Lysimach: „Care dintre mese ți se pare mai vrednică pentru un rege?” I s-ar fi răspuns: „Firește a macedonenilor”; tirada regelui dac n-ar fi întârziat și i-ar fi zis amenințător: „Ce cauți la noi?”, exprimându-și și hotărârea ca pe viitor să fie prietenul și aliatul tracilor. Fapta dacilor l-a impresionat pe Herodot, care a scris că „geții sunt cei mai viteji și cei mai dreپți dintre traci”. Celebra falangă macedoneană triumfase mereu până în îndepărtata Indie și nimic nu-i stătuse în cale. (I. Șarambei, N. Șarambei – 99 personalități ale lumii antice, Ed. Albatros, București 1983)

Marele filozof al antichității, Platon ne asigură că astfel îi învâța Zamolxis pe daci, care arăta de ce medicii nu se pricepea a vindeca multe boli, „pentru că ei nu cunosc întregul pe care îl au de îngrijit; dacă acest întreg e bolnav, partea nu poate fi sănătoasă. După cum nu trebuie să încercăm a îngriji ochii fără să ținem seama de cap, nici capul nu poate fi îngrijit neținându-se seama de corp, tot astfel trebuie să-i dăm îngrijire trupului dimpreună cu sufletul” (Manole Neagoe, „Pagini legendare din Istoria poporului român”. Pentru a doua jumătate a secolului III și începutul secolului II î. Hr. două inscripții descoperite la Histria atestă prezența în sudul Moldovei și nord-estul Munteniei, a doi regi locali, pe nume Zalmodegikos și Rhemaxos. În aceeași vreme dacii nu și mai târziu, geto-dacii din zona centrală a Moldovei, poate și cei din estul Transilvaniei erau conduși de regele Oroles care după spusele lui Trogus Pompeius (sec

l î. Hr.) autor al unei Istorii universale „Historiae Philippicae”: operă documentată și scrisă într-un stil vioi, așa cum se constată în rezumatul făcut de Iustinus, ar fi opus rezistență înaintării bastarnilor la est de munți. Din aceeași sursă aflăm că puterea dacilor a crescut în timpul regelui Rubobostes. Istoricul Annaeus Florus, care a trăit în vremea lui Augustus notează că „Dacii sunt agățați de munți”, iar capitala lor Sarmizegetusa (Grădiștea Muncelului) este la 1000 m. altitudine. Așezările geto-dacilor sunt, prin secolele III-II î. Hr., răspândite pe platourile și terasele dealurilor ce ofereau protecție naturală împotriva potențialilor atacatori. Erau adevărate cetăți întărite, desigur cu funcția de centre tribale. Enumerăm câteva, din jurul capitalei dacice, Costești, Pecica, Piatra Craivii, Căpâlna, Florus îl amintește pe vestitul Cotiso, un înverșunat dușman al romanilor. Plecând din cetățile lui întărite, Cotiso trecea de câte ori Dunărea înghețată lega cele două maluri, obișnuind să năvălească și să devasteze ținuturi vecine. Și Dio Cassius ne informează că Împăratul roman Traian a trebuit să înfrunte pe daci în munții cei întăriți cu ziduri. În legătură cu expediția dacilor și scordiscilor în sudul Dunării, în cursul anilor 109-106 î. Hr., înfrântă de armatele romane comandate de M. Mincius Rufus, guvernatorul Macedoniei, aflăm următoarele detalii de la Sextus Iulius Frontinus (Stratagemata, II): „Mincius Rufus Imperator, văzându-se urmărit de daci și scordisci, care îi erau superiori numericește, trimise pe fratele său înainte cu câțiva călăreți și trompete (cum aeneatoribus), cu ordinul ca de îndată ce vor vedea pornită lupta să se înfățișeze pe neașteptate dintr-o direcție opusă punând să sune toate trompetele. Acest lucru îndeplinindu-se întocmai, sunetul care cuprinsese colinele făcu să creadă pe barbari că o mare întăritură seosea atunci din tabăra romanilor. Cuprinși de frică ei o luară la fugă „Zeita de la Vidra”, vas antropomorf de cult descoperit la Vidra (jud. Giurgiu), aparținând culturii Gumelnița, alături de „Gânditorul și perechea sa feminină”, cele două statuete descoperite la Cernăvodă (jud. Constanța), sunt veritabile opere de artă și sunt așezate definitiv printre creațiile cele mai reprezentative ale preistoriei europene.

Doctorii români

Doctorul în sala de operații:

- Anestezicul, te rog, soră.
- De import sau de-al nostru?
- De import.
- Îmi pare rău, dar nu mai avem.
- Atunci de-al nostru.
- Nani, nani, puiul mami!

De ce pedepsește statul hoții?

I: De ce pedepsește statul român furtul din buzunar?

R: Deoarece nu suportă concurența.

Inteligenta

O blondă era foarte fericită. O întreabă unul pe stradă:

- De ce ești așa de fericită?
- Am terminat un puzzle în 3 luni!
- Piuuu... Ce greu te miști!
- Da de ce, că pe cutie scria 1-3 ani!

Artificii psiho-electorale

Înainte de '89 artificiile erau pentru noi doar o dată pe an, latunci când vecinii noștri de peste Dunăre, de Anul Nou, umpleau cerul cu stele colorate. Acum din patru-n patru ani tovarășii noștri sunt extrem de darnici și de atenți cu noi, venind, nu ca parlamentari sau senatori, ci ca niște oameni adevărați care ne înțeleg suferințele și *plâng odată cu noi*, ca după o zi plină de minciună și campanie nebunatică să se

retragă la smeritele lor vile și în preacinstitele cluburi de noapte. Aici osteniți și cu gândul la sărmanii poporului încep să bea de foc și să joace pocker, făcând și o donație unor tinere mai mult dezbrăcate, care tot din popor sunt, câtă dragoste și milă... Cum să nu-i votezi că doar sunt oameni serioși, poartă costume elegante și sunt tunși și proaspăt pieptănați. Ar fi păcat de Dumnezeu ca așa *oameni* să nu fie în fruntea țării. Ce dacă au tupeu și n-au făcut

nimic, asta e, fac de-acum înainte. Tot trebuie să câștige cineva și dacă unii au mai multe afișe de ce să nu-i votăm că doar pe banii noștri le pun. De curând chiar și pomii s-au împărțit în partide. E ceva de neimaginat cât de bine au respectat legea viitorii noștri aleși și legiuitori de a nu lipi afișe decât în *locurile special amenajate*. Suntem din păcate un popor din ce în ce mai penibil și cu o doză ridicată de nesimțire și sarcasm, bălăcindu-ne în marea mocirlă balcanică. Din patru-n patru ani parcă apar tot mai multe fețe ciudate, unele buhăite, alte scobite. tot felul de arătări și erori ale universului mioritic românesc. Gloaba românească iese din gârlă cu nămolul printre dinți și cu promisiunile în pantofi, apă și noroi, prima pe bani, a doua pe voturi. De multe ori avem impresia că nu suntem decât un experiment eșuat, un mare spital de psihiatrie abandonat în care pacienții au devenit medici. E o cloacă a bârfelor și a invidiei cu specimene umane extrem de ciudate și incoerente pe care, cu siguranță, generațiile care vor veni, dacă vor fi sănătoase, ar fi ideal să le închidă în uitare, iar cheia s-o ascundă bine.

Fără profesori!

Noua mișcare antiprofesori a creat o isterie aproape generală mai ales acum când urnele sunt aproape. Au reușit actualii politicieni să denatureze și ideea de formator, punând la colț pe cei de la care au învățat și dâșii să scrie și să citească. Lipsite de scrupule, unele partide politice s-au folosit într-un mod cât se poate de murdar de cadrele didactice pentru a-și satisface ambițiile prostești. A denigra o categorie de intelectuali presupune acceptarea analfabetismul și alimentarea unor sentimente de ură și dispreț, dând naștere la o serie de *atitudini care pot din păcate deveni mentalități*.

Aceste acțiuni inconștiente nu aduc un beneficiu nimănui deoarece conflictele dintre anumite pături sociale arată că actuala clasă politică este total neconformă cu principiile democratice și de stat. Nu e normal ca magistrații care sunt plătiți din banii noștri să beneficieze de prime cu multe zerouri în coadă, punându-se în discuție chiar plata unor sporuri retroactive, cică prost calculate, cu valori între cinci și cincisprezece miliarde de lei vechi. Este revoltător, indiferent cât de mare ar fi riscul, tupeul e și mai mare. De ei nimeni nu zice nimic.

C e i l a l ț i ... umplutură, votanții de serviciu, naivii care întind mâna din patru-n patru ani pentru un *kil de făină și unul de ulei*, asta ca să vedeți că ne merităm soarta — până la urmă din porc nu poate să iasă cerb.

Încotro creștini ?

De curând a avut loc prăznuirea Sfinților Dimitrie Izvorătorul de Mir (26 oct.) și Dimitrie Basarabov (27 oct.), sărbători care sunt reprezentative pentru români mai ales că, la Patriarhie, se află și moaștele sfântului Dimitrie Basarabov. Dar, ca în fiecare an, iar în acesta mai acut ca oricând, sfânta îmbulzeală a făcut ca starea de liniște să se transforme în una de neliniște, cu mulți jandarmi, cu leșinuri și chiar cu pierderi de sarcină. De fapt sărbătoarea ar fi trebuit să aducă acea pace interioară pe care adevărații creștini o caută nu numai o dată pe an, ci în fiecare duminică și sărbătoare creștină. Simpla vedere a moaștelor unui sfânt nu poate aduce nimic dacă sufletul este gol. Aș vrea în acest sens să ne aducem aminte de un pasaj din viața Mântuitorului, atunci când o femeie foarte bolnavă numai la atingerea de trupul Domnului s-a vindecat. Dar aici trebuie să reținem însă că femeia respectivă s-a *atins* nu s-a îmbulzit ca cinstiți noștri creștini din secolul XXI. Domnul Iisus chiar a adresat mulțimii întrebarea: „*Cine s-a atins de mine?*”, pentru că și atunci ca și acum oamenii mânați de curiozitate veneau în număr mare să vadă cine e cel care face minuni. Ca și în zilele noastre credința din păcate era pentru unii doar de fațadă, căci a defila prin fața sfintelor moaște nu te face să fii un creștin virtuos dacă această stare nu ai practicat-o constant, păstrând permanent legătura cu Biserica. Credința implică multă seriozitate și conștiință, însă ce este paradoxal la noi, la români, e că avem biserici multe și frumoase, dar din păcate suntem încă un popor rupt de Dumnezeu și bătuit de sărăcie și mizerie. Dacă sfinții ne vor salva rămâne de văzut, dacă va veni Apocalipsa la fel, dar a face o schimbare în profunzimile ființei noastre trebuie neapărat, dacă vrem ca peste nu știu câți ani să mai avem crucea deasupra.

Alina Anca TIGAE

1989, noiembrie 9 caderea zidului Berlinului

După înfrângerea Germaniei hitleriste, Berlinul a fost împărțit în patru zone de ocupație. În răsăritul orașului era zona sovietică de ocupație, în timp ce în restul acestuia erau cantonate trupe americane, britanice și franceze. Stalin a încercat să ocupe întregul Berlin, deoarece orașul era situat în partea estică a teritoriului german, aflat sub control sovietic. El nu putea tolera prezența trupelor aliaților occidentali în zona în care dorea să creeze un stat german comunist. De aceea, dictatorul sovietic a realizat o măsură de forță și, la 24

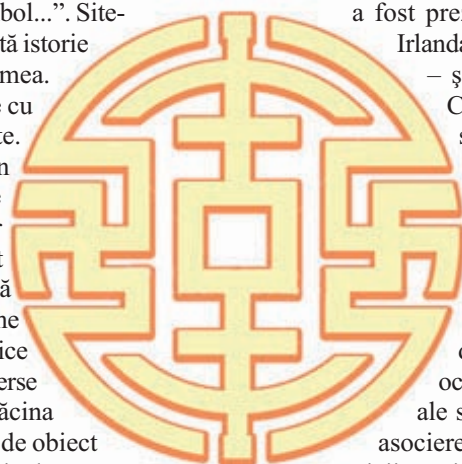
iunie 1948, a impus blocada Berlinului, nepermițând aliaților să pătrundă, pe cale terestră, spre oraș. Dar americanii, englezii și francezii au ajutat populația berlineză din zonele lor de ocupație prin trimiterea de alimente, pe cale aeriană, până la data de 9 mai 1949, când blocada a fost ridicată. Planul lui Stalin a eșuat. În 1949 s-au constituit cele două state germane. În zona sovietică a fost creat cel comunist, având capitala în Berlinul răsăritean. Berlinul de Vest, în care continuau să staționeze trupele americane, engleze și franceze, era înconjurat de un stat german comunist aflat sub ocupație sovietică. Deoarece berlinezii din răsărit puteau trece în partea vestică a orașului, și puteau observa prosperitatea lumii occidentale în raport cu iadul comunist, sărăcăcios și care încălca orice drept elementar al omului, sovieticii au ordonat, la 13 august 1961, ridicarea zidului care să izoleze Berlinul răsăritean de cel occidental. Din 1961 până în 1989 nu s-a mai putut circula liber din estul în vestul orașului, despărțit de ceea ce s-a numit zidul rușinii. Falimentul comunismului, în anul 1989, a făcut să cadă și zidul Berlinului. Berlinezii l-au dărâmat, iar autoritățile comuniste est-germane au fost nevoite să permită libera trecere din răsăritul în vestul orașului. Căderea zidului Berlinului a avut o dublă semnificație: pe de o parte a marcat începutul procesului de reunificare a Germaniei, iar pe de altă parte a reprezentat simbolul prăbușirii dictaturilor comuniste din Europa.

Svastica

Simbolul nazist, svastica, a existat înainte să fie adoptat de Adolf Hitler, multe popoare și culturi antice folosindu-l și venerându-l ca pe un semn divin. "Svastica, recunoscută astăzi ca semn nazist, a fost cândva un simbol venerat de popoarele antice. Nu SS-ul lui Hitler a fost, în realitate, primul care a folosit acest simbol...". Site-ul argentinian Infobae a publicat o scurtă istorie a svasticii, simbolul care a terorizat lumea. Astfel, povestea crucii svastice începe cu secole în urmă, în timpuri de mult uitate. Crucea cu două brațe încrucișate în unghi de 90 de grade apare în culturile mayașă, aztecă, chineză, greacă și chiar iudaică. Primul popor care a folosit acest simbol a fost cel hindus, crucea svastică apărând pe mozaicuri, frize și alte forme arhitecturale. Ulterior, la alte culturi antice a fost utilizat pe vase, monede și alte diverse obiecte. Cuvântul svastica își are rădăcina în limba sanscrită, având semnificația de obiect aducător de noroc și bunăstare. Cu referire la persoane,

denumeste o persoană născută sub o stea norocoasă. În cultura japoneză, svastica a fost cunoscută sub numele de "manji" – "zece mii de zei". Crucea svastică reprezenta Soarele în mișcare și era folosită pentru a marca amplasarea unui templu. Printre cele mai vechi simboluri folosite de umanitate, svastica a fost prezentă în culturile europene – Islanda, Irlanda, Marea Britanie, Finlanda, Italia, Grecia – și în Palestina, Asia Centrală, Coreea, China, Japonia și Tibet. În cultura budistă, svastica a apărut pe amulete și talismane, folosite pentru îndepărtarea spiritelor rele și atragerea norocului. După sfârșitul celui de-al doilea război mondial utilizarea svasticii a fost descurajată în lumea occidentală. Persoane și grupuri au avut tentative, deocamdată eșuate, de a-i învăța pe occidentali să privească originile preistorice ale svasticii, făcând abstracție de recenta ei asociere cu nazismul. În ziua de azi utilizarea svasticii este interzisă în majoritatea statelor. (S.P.)

Numărul de aur

Analizând lucrările unor mari artiști, fie ei pictori, sculptori, arhitecți sau fotografi, putem observa că multe dintre ele au la bază regula de aur. Conform acesteia, “pentru ca un întreg împărțit în părți inegale să pară frumos, trebuie să existe între partea mică și cea mare același raport ca între partea mare și întreg” (Marcus Pollio Vitruvius, arhitect roman). Psihologul pe probleme de artă, Rudolf Arnheim, dă o explicație acestui lucru afirmând că: “Acest raport este considerat ca deosebit de satisfăcător datorită modului în care îmbină unitatea cu varietatea dinamică. Întregul și părțile sunt perfect proporționate, astfel că întregul predomină fără să fie amenințat de o scindare, iar părțile își păstrează în același timp o anumită autonomie”. Raportul de aur este un număr irațional, 1,618033..., putând fi definit în diferite moduri, cel mai important concept matematic asociat cu regula de aur fiind șirul lui Fibonacci, un șir de numere în care fiecare se obține din suma celor două dinaintea sa: 0,1,1,2,3,5,8,13,21,34,55 etc. Împărțind orice număr la predecesorul său, se obține aproximativ numărul de aur. Aceste valori au mai puțină importanță practică, nimeni nu stă să măsoare exact atunci când creează o operă de artă, dar arată că există o legătură strânsă între matematică și artă. Primii care l-au folosit au fost egiptenii, majoritatea piramelor fiind construite ținând cont de numărul de aur. Grecii au fost însă cei care l-au denumit astfel, folosindu-l atât în arhitectură cât și pictură și sculptură. Dealtfel el se mai notează și cu litera grecească “fi”, de la sculptorul grec Phidias. În pictură a fost folosit mai ales în Renaștere, probabil cea mai discutată utilizare a acestui concept fiind în tabloul lui Leonardo da Vinci, “Mona Lisa”. Capul, ca și restul corpului, e compus utilizând raportul de aur - raportul divin, cum îi spunea da Vinci. În prima jumătate a secolului trecut pictorul Piet Mondrian utilizează în picturile sale “dreptunghiul de aur”, având raportul laturilor de aproximativ 1.618... De fapt, lucrările sale sunt alcătuite numai din asemenea dreptunghiuri. Aceasta e considerată cea mai armonioasă dintre formele geometrice. Cu toate acestea, rareori e folosit pentru cadrage. Până și în muzică apare acest raport, și se presupune că Bach și Beethoven au ținut cont de el în compozițiile lor.

Numărul de aur nu este prezent numai în artă, ci mai ales în natură. Aproape peste tot în jurul nostru îl găsim: flori (dispunerea petalelor), insecte (de pildă furnica are corpul împărțit în trei segmente, după diviziunea de aur), cochilia melcului (spirala de aur). Chipul omului are la bază acest principiu. De exemplu, raportul dintre distanța de la linia surâsului (unde se unesc buzele) până la vârful nasului și de la vârful nasului până la baza sa este aproximativ raportul de aur. Și în mod sigur nu simți că dinții sunt dispuși tot conform aceluiași principiu și că, deși fără să-l cunoască, medicii stomatologi îl folosesc în anumite cazuri... Sau că, atunci când scrieți, duceți instinctiv linia din mijloc a literei E aproximativ la 2/3 de bază=raportul de aur. La fel și cu A,F,B,R...

Toate acestea arată importanța acestui număr, astfel că toți marii fotografi au ținut și țin cont de el în organizarea unei fotografii.

Dacă se împarte fiecare latură a cadrului fotografic în opt părți egale și se unesc punctele de pe laturile opuse corespunzătoare diviziunilor trei și cinci se obțin astfel așa numitele linii forte ale cadrului. Punctele aflate la intersecția liniilor se numesc puncte forte. Practic se pot împărți laturile în trei părți egale, rezultatul e aproape același. Se presupune că subiectul amplasat pe aceste linii sau în aceste puncte determină o împărțire armonioasă a imaginii astfel încât ea nu e nici simetrică, plictisitoare, nici prea dezechilibrată. De exemplu, două fotografii de Robert Doisneau, “L'accordioniste”, 1951 și “The cellist”, 1957, sau fotografia “Poplar Trees” a lui Minor White în care toate liniile converg spre un punct forte. Legat de reguli în fotocompoziție, trebuie amintit că ele nu sunt rigide, nu trebuie să devenim la fel de mecanici ca aparatul nostru - aici se poate spune cel mai bine că legile sunt făcute pentru a fi încălcate. Ansel Adams se împotriva cu înverșunare regulilor, canoanelor. El spunea: “... așa zisele ‘reguli’ de fotocompoziție sunt... invalide, irelevante și imateriale... nu există reguli de compoziție în fotografie, există doar fotografii bune. Cei mai mulți fotografi încalcă ‘regulile fotocompoziției’. Cu toate acestea se poate observa și în imaginile lui diviziunea de aur, de exemplu în fotografia “Aspens”, 1958. Asta nu înseamnă decât că, deși nu era de acord cu ele, le cunoștea foarte bine.

Doi tipi în parc aruncau niște coji de pâine la porumbei. Zice unul dintre ei:

- Uite porumbii ăștia, sunt ca politicienii! Cât timp sunt jos îți mănâncă din palmă, dar când ajung sus... fac pe tine!

La un ospiciu, nebunii evadau în fiecare seară. Plecau în oraș și se distrau, apoi obosiți, se întorceau. Doctorii se apucă și zidesc un zid înalt, pentru ca nebunii să nu mai plece. Dar nebunii tot evadează și se întorc a doua zi bine dispuși. Apoi,

doctorii zidesc un zid uriaș, dar nimic. Apoi zidesc un zid de 30 cm. Și așteaptă. După o săptămână de stat în ospiciu, nebunii sunt întrebați de doctori:

- De ce nu mai plecați?

- Nu mai avem pe ce pune scara.

Doi canibali stau în pom. Pe jos trece un cavaler în armură. Unul dintre ei spune:

- Azi mănâncăm conserve!

Un salut tuturor învingătorilor!

Când învingătorul comite o greșală, spune: "Am greșit!" și învață lecția.

Când învinsul comite o greșală, spune: "Nu e vina mea!" și arunca vina pe alții.

Un învingător știe că adversitatea este cel mai bun învățător.

Un învins se simte victimă în fața adversităților vieții.

Un învingător știe că rezultatele acțiunilor lui depind de el.

Un învins crede în existența ghinionului.

Un învingător muncește mult, dar își creează destul de mult timp liber pentru el însuși.

Un învins este o persoană mereu "foarte ocupată", care nu are timp nici pentru ai lui.

Un învingător înfruntă provocările una câte una.

Un învins le evită și nu îndrăznește să le înfrunte.

Un învingător spune "Sunt bun, dar voi fi și mai bun!"

Un învins spune: "Nu sunt chiar așa de rău ca mulți alții..."

Un învingător ascultă, înțelege și răspunde.

Un învins doar așteaptă până când îi vine rândul să vorbească.

Un învingător îi respectă pe cei ce știu mai mult decât el și încearcă să învețe ceva de la ei.

Un învins se împotrivesc celor care știu mai mult decât el și ține seama numai de defectele lor.

Un învingător spune: "Trebuie să existe o cale mai bună de a o face..."

Un învins spune: "Așa am făcut-o întotdeauna!"

Un învingător este o parte din soluție.

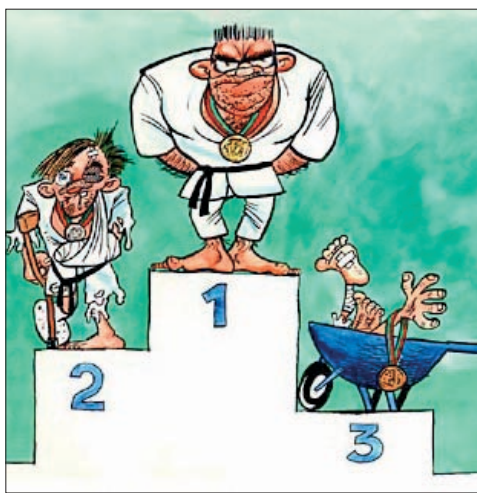
Un învins este o parte din problema.

Un învingător ține seama de "cum se vede zidul în întregime".

Un învins ține seama de "cărămida pe care trebuie să o pună".

Un învingător ca tine împărtășește acest mesaj...

Un învins, cum sunt alții, este egoist și îl păstrează numai pentru el însuși...

POATE NU ȘTIAȚI CĂ ....

Scrisoarea lui Neacșu, este cel mai vechi text românesc păstrat. Este datat 1521 (cele mai noi cercetări au precizat zilele de 29-30 iunie) și descoperit în arhivele Brașovului.

Grigorie ȚAMBLAC (c.1367-1419), scriitor religios. De origine bulgară este considerat primul reprezentant al literaturii române vechi, avându-se în vedere perioada petrecută în Moldova și unele scrieri atribuite lui.

Letopisețul lui Grigore URECHE (c.1590-1647) este prima operă originală cu caracter literar scrisă în românește, marcând și începutul istoriografiei în limba română.

Letopisețul de la Bistrița scris în etape succesive între 1473-1486, 1496-1504 de unu sau mai mulți autori anonimi, cronică lui Ștefan cel Mare, este considerată a fi cea dintâi lucrare cu caracter laic, istoriografic din literatura română.

Udriște NĂSTUREL (c. 1596-1658) este considerat cel dintâi versificator cult de la noi, înaintea lui Varlaam., prin intermediul slovei tipărite. Amintim „Epigrama” pe care în „Triod-Penticostar” o dedică doamnei țării, exercițiu erudit și fantezie doctă.

Lui NĂSTUREL i se datorează și cea dintâi transpunere românească a romanului popular, „Varlaam și Ioasaf” desăvârșită pe la 1649.

La tipografia slavonă din Târgoviște, **Dimitrie LIUBAVICI** (prima jumătate a sec. XVI), tipărește în anul 1545 un „Molitvenic” cu o anexă – „Pravila sfinților apostoli”, considerată prima carte de legi apărută pe teritoriul românesc,

Cazania mitropolitului VARLAAM, (?=1657) tipărită la Iași în 1643, cuprinde primele pagini de proză artistică tipărite la noi.

Dicționarul latin-român al lui Teodor CIORBEA (c. 1670-1725) este alcătuit pe la 1700 și cuprindea circa 34 000 de cuvinte, este prima lucrare amplă de lexicografie apărută la noi.

De la **Călugărul MISAIL** (a doua jumătate a sec. XVII), copist interpolator, aflăm informația despre cucerirea Daciei de către Traian (pentru prima oară într-un text românesc).

Miron COSTIN (1633-1691) scrie în intervalul 1673-1675 poemul de meditație filozofică „Viața lumii” primul de acest gen în literatura română.

Letopisețul Cantancuzinesc, este cea dintâi cronică a Țării Românești din a doua jumătate a sec. al XVII-lea.

Samuil MICU (1745-1806) tipărește la Viena în 1779 „Carte de rogacioni pentru evlaviea homului chreștin”, prima carte românească cu litere latine.

„Elementa linguae daco-romanae sive valachicae” este prima gramatică românească tipărită, apărută în 1780, scrisă din necesități practice de S. MICU și Gheorghe ȘINCAI (1754-1816).

Istorie controversată!

În lucrarea sa, „Arme care nuucid” (Editura Nemira, 2004), Călin Hentea, referindu-se la dezinformare, influență, propagandă și contrapropagandă, ca arme folosite cu succes în decursul istoriei, în scopuri politice sau militare, inclusiv în țara noastră, menționează faptul că renumitul istoric Alex Mihai Stoenescu a identificat, după numeroase cercetări în arhivele vremii, drept una din principalele cauze ale sângeroaselor răscoale țărănești din România, în anii 1888 și 1907, operațiile propagandistice instigatoare desfășurate de agenți străini, în principal ruși, dar și austrieci (care aveau legături cu cercuri ale opoziției politice din țară), în mediul rural. Pe fondul acutei stări generale de analfabetism și mizerie, dominante în lumea rurală din acea perioadă, aceste scânteii propagandistice au avut efectul unui chibrit aprins într-o claie de fân.

Astfel, izbucnirea răscoalei țărănești la 21 martie/2 aprilie 1888 în localitățile Urziceni, Afumați, Dudești, Periș – toate fiind comune sau sate înstărite și locuite în întregime sau parțial de bulgari, dispuse în jurul Bucureștiului, a fost copios susținută de acțiunile concertate ale unor agitatori care umblau prin sate și le vorbeau țăranilor pe „graiul” lor, speculându-le nevoile, superstițiile, precum și lipsa de cultură și educație pentru a le inocula germenii revoltei, simultan cu o imagine sacralizată a țarului rus și sfintei Rusii, legată de o perspectivă idilică asupra nivelului de trai al țaranului rus. Din cadrul acestei puternice campanii panslaviste, desfășurate în primăvara anului 1888, au mai făcut parte și acțiunile „comitagiilor” bulgari (bande neregulate de bulgari, originari mai ales din Macedonia, sponsorizați de Rusia), precum și cele ale așa-numiților iconari, cei care au împânzit casele mult prea naivilor țărani români cu litografii de carton, tip tablou, fabricate la Moscova, cuprinzând imagini divinatorii de origine slavă și de inspirație țaristă.

Aceste acțiuni subversive, derulate în umbră, s-au conjugat cu campaniile presei socialiste românești, pentru susținerea sub camuflaj ideologic în ceea ce privește interesele imperialiste ale Rusiei în Balcani, care se loveau de o Românie din ce în ce mai prosperă și puternică, dar orientată spre Vest.

Similar, în anul 1907, atât în Moldova cât și în Muntenia, focarele răscoalei au fost inițiate și întreținute prin violente campanii propagandistice și instigatoare, derulate la sate și

orașe, fie prin intermediul presei socialiste (de exemplu activistul socialist Constantin Mille sau agentul bolșevic Christian Racovsky, aflat încă din 1905 la conducerea comitetului de redacție al “Adevărului”), fie prin acțiunea emisarilor ce cutreierau satele și promiteau țăranilor români, în numele Țarului rus, împărțirea pământului, context în care îi îndemneau la revoltă „pentru a veni Rusia să domnească în România”.

Presa germană din acea vreme (“Neue Freie Presse” și “Berliner Tageblatt”), la unison cu presa socialistă din România, a creat o imagine exagerat și catastrofic

sângeroasă a dramaticelor evenimente din primăvara anului 1907. Aceasta a fost obținută îndeosebi prin amplificarea fantezistă a numărului de victime ale represiei autorităților (celebra cifra de 11.000 reprezentând în fapt numărul aproximativ al țăranilor arestați și nicicum al celor împușcați), prin evidențierea exceselor antisemite ale răscoalei sau prin culpabilizarea acțiunilor militare, de autoapărare, ale statului. Aceste operații au fost executate de armată în baza declarării stării de asediu în fața a ceea ce a fost considerat, până la instaurarea regimului comunist în țara noastră, drept un “atentat la securitatea națională a țării, săvârșit de către o putere străină”, în speță Rusia.

Dincolo de ostilitatea ingerințelor externe, dovedite în cazul răscoalelor din anii 1888 și 1907 și mai apoi în incidentele de la granița de est, la Tatar Bunar, în anul 1924, atât regele Carol I, cât și (pe atunci, în 1907) ministrul de interne, Ionel I. C. Brătianu, au sesizat vulnerabilitatea populației rurale la manipulare „prin zvonuri, tinichele, afișe, ziare sau broșuri”, manipulare datorată nu numai nerezolvării politice și administrative a “chestiunii țărănești”, dar și pentru că, așa cum regele îi declara lui Alexandru Marghiloman, “s-a mers rău și prea iute cu instrucția publică și s-a dat poporului o cultură care nu e încă la îndemâna lui”.

Aforisme

- Cel mai trist lucru este să ajungi, pentru tine însuși, posteritate.
- Unii îmbătrânesc, alții doar înaintează în vârstă.
- Mai bine să fii invidiat decât compătimit.
- Îi iertăm adesea pe cei care ne plictisesc, dar nu-i iertăm niciodată pe cei plictisiți de noi. (La Rochefoucauld)
- Dumnezeu e unul, dar fiecare dintre noi crede într-ALTUL

- Important nu este să faci ceea ce-ți place, ci să-ți placă ceea ce faci.
- Prima condiție a victoriei este sacrificiul
- Omul prost nu vede pădurea din cauza copacilor.
- Norocul e o întâmplare, fericirea e o vocație.
- De ce ne oprim la trecut când prezentul e mai sigur și viitorul mai frumos?
- Când îi aud pe unii spunând: “Viața este grea!”, îmi vine mereu să-i întreb: “În comparație cu ce?”
- Imediat după naștere apare fericirea, însă fiind prea mici o uităm atunci când deja suntem mari.

Sintagme și citate celebre

„...asuprirea omului de către om” nu este o teză comunistă, ci un pasaj extras din cele 19 tăblițe descoperite la Nippur și datate cu 25 secole înainte de Hristos. (Samuel Noah Kramer, „Istoria începe la Sumer”, Ed. Științifică, București, 1962

„În matematică nu există drumuri regale” i-a spus Euclide (circa 480-374 î. H.) regelui Ptolomeu care-l rugase să-i indice o cale ușoară pentru studiul matematicii M. Ilin „Figuri ilustre ale antichității” Ed. Tineretului

„Noi trăim o perioadă excepțională a istoriei mondiale” declara Eschine, conducătorul fostei partide promacedonene din Atena. Înfruntarea de lângă Guagamela a fost una dintre cele mai mari bătălii ale antichității. Imperiul se va întinde fulgerător până în India I.Șarambei-N. Șarambei „99 personalități ale lumii antice” Ed. Albatros București,-1983

„Om nou” în latină Homo novus (în dreptul roman) ,expresie ce desemna pe cetățeanul roman primul, în istoria familiei din care făcea parte. Reușind să fie ales consul, își

asigura un loc în senat și, în consecință, o poziție privilegiată în societate. Expresia a fost folosită uneori cu o ușoară nuanță de ironie „aristocratică”, alături cu un sens pozitiv pentru a sublinia meritele celui care s-a realizat prin forțele sale proprii. Omul nou a fost și un ideal al lumii comuniste, realizat se pare parțial, fiindcă acum ne mândrim că suntem contemporani cu alți „oameni noi”

„Să nu se răscolească apa măloasă și sufletele inculte” amintea Isocrates, iar Platon(427-347î H) spunea că „numai mulțumită învățaturii omul devine ființa cea mai desăvârșită și cea mai divină”, pe când ignorantul e cea mai sălbatică făptură din câte există pe pământ. K.M.Kolobova-E.L.Ozeretkaia- „Cum trăiau vechii greci” Ed. Științifică Buc. 1962

„Progresele au fost săvârșite” a spus Cicero după ce a văzut marele mozaic al „Bătăliei lui Alexandru” descoperit la Pompei, uimit de perfecțiunea compoziției Fr. Chamoux, „Civilizația elenistă” Ed. Meridiane, București, 1985

Mijloace pentru a îndrepta oamenii fără a-i ofensa sau a-i irita

1. Pentru a-l influența pe interlocutor, fără a-l ofensa și supăra, începeți prin a-i aduce câteva laude sincere.

2. Pentru a modifica purtarea unei persoane, fără a o ofensa și supăra... faceți-o să-și observe greșelile într-un chip indirect.

3. Înainte de a critica pe alții, aveți grijă să faceți observate propriile dumneavoastră defecte.

4. Pentru a-i îndrepta pe oameni fără a-i ofensa sau supăra... nu dați ordine directe. Dați sfaturi sub formă de întrebări.

5. Pentru a schimba oamenii fără a-i jigni sau irita...

recunoașteți-le eforturile și lăudați-le progresele cu sinceritate și generozitate.

6. Dacă doriți să schimbați o persoană fără a o jigni și supăra... dați-i o frumoasă reputație de apărât.

7. Încurajați interlocutorul, spuneți-i că greșeala este ușor de îndreptat și sarcina ușor de îndeplinit.

8. Pentru a amenda o persoană fără a o ofensa sau o supăra... procedați în așa fel ca să fie fericită făcând ceea ce îi propuneți.

(Dale Carnegie – *Arta de a reuși în viață*, Editura Garamond, 1992)

Despre Umor

1. Soarta unei glume depinde de urechea care o aude, nu de limba care o spune. (William Shakespeare)

2. O vorbă de duh aduce adesea o dezlegare mai bună și mai durabilă în lucruri decât asprimea. (Horațiu)

3. Nimic nu unește mai mult oamenii decât rasul. (L. N. Tolstoi)

4. Mă gândesc să râd, ca să nu fiu silit să plâng. (Beaumarchais)

5. Râsul e ca soarele, alungă iarna de pe chipul oamenilor. (Victor Hugo)

6. Dacă un om râde din tot sufletul, înseamnă că e un om bun. (F. M. Dostoievski)

7. O glumă este o fulgerare care ne face să vedem că suntem mai desăvârșiți decât un semen al nostru. (Keats)

8. Acei ce cred că vorbele de spirit sunt bune numai pentru

distracție se înșeală, ele servesc și ca lecție. (Gilles Menage)

9. Umorul este una din cele mai puternice arme împotriva a tot ce este perimat. (A. I. Herzen)

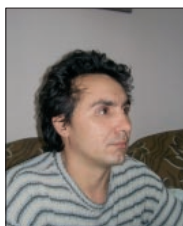
10. Uneori nu e nevoie decât de o mică glumă ca să dărâmi o mare trufie. (Vauvenargues)

11. Simțul umorului este unul din cele mai bune articole de îmbrăcăminte pe care cineva le poate purta în societate. (William Makepeace Thackeray)

12. A te tăvăli pe jos de râs este o expresie foarte adevărată. Cine râde din toată inima, aceluia-i vine gustul să se tăvălească pe jos. (Mihai Eminescu)

13. Glumele nevinovate sunt ca sarea în bucate. (Proverb românesc)

15. O vorbă de spirit, oricât de strălucitoare, își are și ea mormântul. În urechile prostului. (Lucian Blaga)

Max Geronimo
(Radio Berrilla)

Frank Zappa sau tătucul mămicilor inventatoare

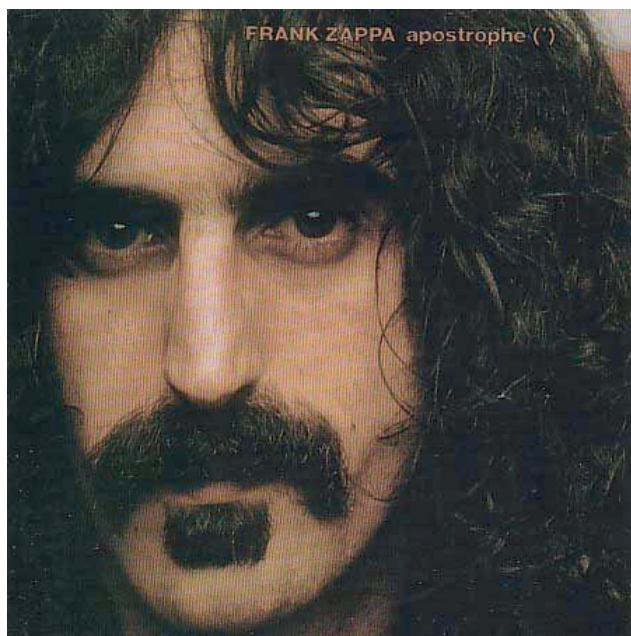
Obișnuim să-i numim adesea pe cei de la începuturi, cei care au generat o modă, o mișcare, un stil, ca fiind "tatăl lor" și asta fiindcă el era psihedelia era puțin altfel, jazz-ul modern era puțin altfel, progul era puțin altfel, avangarda era puțin altfel și nu în ultimul rând, punk-ul era puțin altfel!...

Prin augustul anului de grație 1969, în timp ce contracultura abia se născuse și sărbătorea unitatea la Woodstock Festival, Frank Zappa și originarii *Mothers of Invention* încheiau ultimul lor show în Canada. Posibil la Zappa să fi fost amuzant de sincronicitatea momentului în care jumătate de milion de hippies sărbătoreau nașterea noului rock, în același moment în care el cobora cortina show-ului lui subversiv anti-rock cu Mothers. Mothers of Inventions s-au mai reunit încă o dată, un an mai târziu pentru un concert împreună cu Duke Ellington... un scurt turneu de opt zile prin Canada, după care Zappa, nemulțumit de priza la public, de un public nereceptiv la propunerile sale avangardiste, decide matricidul, dizolvând grupul. Zappa, tătucul mămicilor inventatoare, declara: "*m-am săturat să cânt pentru un public care bate din palme când nu are de ce. Am decis să las publicului un timp de reflecție pentru a înțelege ce am făcut deja, înainte de a merge mai departe.*"

Zappa nu își pierde entuziasmul pentru munca sa și întemeiază propriile sale case de discuri "Bizarre" și "Straight" și realizează filmul /album *Burnt Weeny Sandwich*, filmul "Captain Beefheart vs. Grunt people cu amicul sau Beefheart alias don Van Vilet plus Howlin' Wolf și Grace Slick. Unul din proiectele pentru care Zappa a căutat finanțare la CBS Record, a fost o colecție de 12 albume: "The History And Collected Invitations Of The Mothers Of Invention."

Directorul executiv de la CBS, Cuive Davis, a considerat proiectul mult prea riscant financiar, neavând nici un potențial comercial. Albumele s-ar fi numit consecutiv: "Befor The Biginning, The Cucamona Era, Show And Tell, Business Record, Soup And Old Clothes, Hotel Dixie, The Orange Contry LumberTruck, The weasel Music."

Imediat după desființarea primului grup Mothers Of Invention, Zappa îi reunește pe mulți – instrumentistul britanic Ian Underwood, toboșarul de blues Aynsley Dunbar, basistul Max Bennett și violonistul Der&b Don "Sugar cane "Harris pentru câteva concerte ale istoricului album "Hot Rats": "Acest album este un album absolut de colecție. El a supraviețuit la tot alceva ce a fost editat în 1970. Despărțirea de Mothers Of Invention, realizarea albumului "Hot Rats" și editarea separată de film a soundtrack-ului "Uncle Meat" (film pentru care Mothers nu a reușit să strângă banii necesari producției lui), reprezintă pentru Zappa prima etapă majoră a carierei sale. Frank Zappa nu a abandonat total ideea grupării Mothers Of Invention, dar consideră conceptul doar ca pe o formație de acompaniament subdeplin sau control și cu numeroasele modificări de componentă în următorii șase ani. (Prin mother Of Invention s-au perindat peste 106 muzicieni.)

Astfel, Mothers of Invention devine un fel de școală și rampă de lansare pentru numeroși muzicieni. Frank Zappa pretindea de la muzicienii cu care se asocia, în pofida aparențelor, o perfectă disciplină muzicală, nefiind totdeauna mulțumit de prestația și comportamentul acestora. Un maniac perfecționist, Zappa concediază și angajează muzicieni după muzicieni. Haosul organizat și disciplinat muzical a constituit elementul de bază, cel puțin pentru trilogia primelor albume: Mother Of Invention, Freak Out!, Absolutely Free și We're Only In For the Money. Ca și Andy Warhor, Frank Zappa a fost un cărcotaș al experimentelor, descoperind talente, amestecându-le între ele și admirând, ca un codoș pervers, bizarele rezultate ale acestor coliziuni artistice.

Pe Hot Rats facem cunoștință cu un nou Zappa, unul eliberat de propriile constrângeri, dezlănțuit chitarist solo, flancat de vocea de șmirghel a lui Capain Beefheart. În Willie The Pimp și de electrizanta vioară electrică a lui Sugarcane Harris pe Gumbo Variations, introducând pe Firmament și pe senzaționalul violinist de jazz – Jan – Luc Ponty în piesa „It Must be Camel“. În anul 1972 apare și o variantă stranie a lui King Kong reintitulată Scumbag și pe albumul "Sometime In New York City" a lui John Lennon și Yoko Ono. În toamna aceluiaș an mamele inventatoare, scot pe piața o replică, cel puțin la coperta albumului – Sgt. Papper's loney Hearts Club Band – al beatels-ilor, o parodie la "Summer Of Love", albumul We're Only In It For The Money, urmat de o trivială muzică însoțită de recitative intitulate Lumpy Gavy Proiectul nerealizat al filmului Uncle Meat, pe care Frank Zappa îl descrie ca fiind o tehni-colora extravaganța, un documentar suprarealist al grupului, continuă să-l frământa pe Zappa. Prin anul 1970 Haskell Wexler, regizorul unui film classic-cult din 1968 –

Medium Cool – îi acorda sprijinul, fără pretenții financiare. Și cu ceva bani stânși de pe urma vânzărilor albumelor solo și cu aliatul Wexler, Frank Zappa face o nouă tentativă de a finaliza mult visatul și așteptatul film – Uncle Meat – dar primește un duș rece de refuz din partea ex-mămicilor inventatoare de a se întoarce pentru a finaliza filmările. Astfel proiectul se oprește și abia în 1987 va fi finalmente terminat. Frank Zappa mai scoate la iveală alte momente de arhivă din perioada Mother Of Invention, încheind astfel un puzzle al epocii halucinante al anilor 1969. Toate aceste rarități apar pe : “ The Lost Episodes Of The Mother Of Invention” – You Can’t Do That On Stage Anymore.

În 1993, datorită stării de sănătate precară, cu o ora înainte de începerea concertului, s-a anunțat că Mother Of Invention vor susține concertul fără Frank Zappa. Frank Zappa avea să moară două luni după aceea. Zappa a plecat puțin, dar muzica lui va rămâne o importantă sursă de inspirație (și inovație) pentru mulți artiști, cu siguranță ...

MAPE

Răsare-n minte și-s cuprinse-n “mape”
Adiacent un conte, prinț pe ape
Lăsate să mai curgă tumultos
Unduitoare –n valuri drăgăstos

Corăbii deviate printr clape
Amurg și răsărit ca un pian :
O clapă ici italian
O clapă colo – magelan .

p.s. Sub Bega ne întâlnim
Visând sub ape
Să ne-necăm de dorurile “mape”

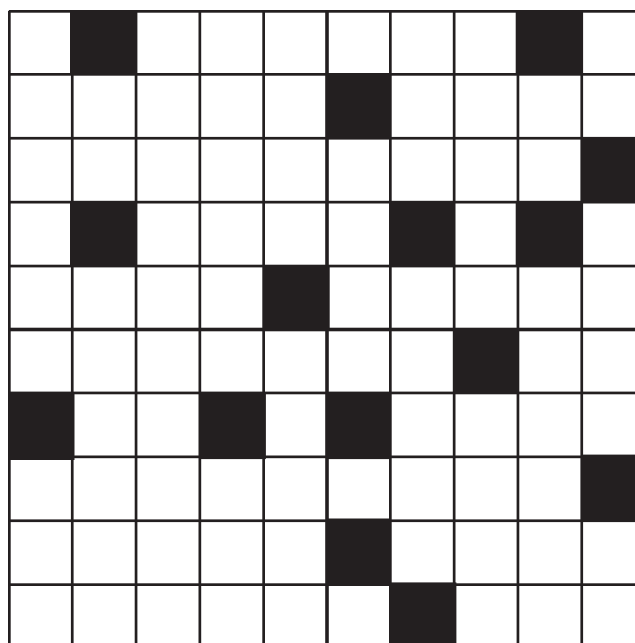
Max Geronimo

Vergil FUDULU

SUPRANUME

ORIZONTAL- 1)-„O femeie care niciodată nu putea sta liniștită” soția lui Marcus Antonius, împărat roman. iar după spusa lui Cicero era „femeia fatală” 2)-Țara Soarelui Apune – Scaunul împăratului 3)-„Mitul suprem al umanității” după părerea lui Robert Cohen,; lucrarea lui Platon-„Dialoguri”- constituie sursa principalelor ipoteze 4)- Corectitudine-5)- Cotoare de varză(reg.) –Mici proiectile de plumb 6)-Alcătuți din atomi- În față! 7) Din plin!-A intenționa 8)- „Cuceritorul de orașe”-era porecla acestui conducător care a asediat timp de un an (305-304 î.H.) puternica cetate maritimă Rodos, pe care a și cucerit-o 9) -„Stăpâna mării”-se va arăta peste timp nemuritoare și simbol al civilizației umane- Pictor român (Theodor) 10)-Insolenți –Făcut scrum

VERTICAL 1)-Zidul repartizat decorurilor la teatrul roman-„Aproape egali grecilor”-erau aceștia înainte de cucerirea romană, crede și notează în „Getica”-Iordanes 2)-Margini de hat!- În antichitate erau luptători profesioniști la serbările și jocurile publice 3)= „Ultimul dintre greci”-moare la închisoare în anul 183 î.H. 4)-Se spune despre ceva care aparține tuturor-Venit de la centru! 5) Lan (var.) –Dormitorul domniței(pop.) 6)- Originar din Tracia -7)- A se ivi –„Ulise în rochie”,soția lui Nero și mama împăratului Tiberius (14-37 d.H.) 8) –O ciușcă – „Cetatea eternă”, orașul celor șapte coline 9)- Prima declarație –„Părintele patriei” a fost numit în anul 47 î.H. acest împărat al

Imperiului Roman, după ce a petrecut o lună întregă sărbătorindu-și triumfurile prin procesiuni 10)- Scoase din șanț! –Publius Septimius Severus... (189-212 d. H.) coimperator al Imperiului Roman în 211 d.H. cu fratele său Caracalla - Prinse la...Constanța!

DICȚIONAR:-SCAENA, ENI, LANO

Aforisme

- Totdeauna e interesant să auzi conversând despre război oameni care l-au trăit, în timp ce o discuție despre Lună cu un poet, care n-a fost acolo, probabil că ar fi plecticoasă.

- Geniul este copilăria recâștigată.

- În fața geniului, publicul este un ceasornic mereu în întârziere

- Spiritul de contradicție este personalitatea prostului.(G. Călinescu)

- Poți trăi acceptând absurdul, dar nu poți trăi în absurd. (Andre Malraux)

- Reclama poate fi definită drept știința de a opri în loc inteligența omului, exact atât cât îi trebuie ca să scoată banii. (Leacock Stephen)

- Omului îi trebuie un an ca să vorbească și o viață întregă ca să tacă.

Rubrică realizată de Preot Adrian MICU
Catedrala Sf. Nicolae, Calafat

SĂRBĂTORILE LUNII NOIEMBRIE

Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil

Conform Bisericii și Tradiției ortodoxe, pe 8 noiembrie sunt sărbătoriți Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil. Etimologic, "înger" înseamnă mesager, ca de altfel în toate culturile care cunosc sacrul de tip angelic. Îngerii nu sunt egali ca demnitate, ci există superiori și inferiori. Sfântul Pavel îi împarte în nouă ierarhii: Scaunele, Heruvimii, Domniile, Stăpâniile, Puterile, Începătoriile, Arhanghelii și Îngerii. **Mihail** - este

arhanghelul luptător care i-a condus pe îngerii buni împotriva celor răi, în frunte cu Lucifer, în faimoasa bătălie care s-a desfășurat în cer la începutul vieții universului. **Gavriil** - este arhanghelul care i-a vestit Mariei misterul Întrupării (Luca 1: 26-31). Apare reprezentat în operele de artă fie purtând un crin, floarea Fecioarei Maria, la anunțarea mării vești, fie o trompetă în care va suna pentru a anunța cea de-a doua venire. La noi în țară, în jur de o jumătate de milion de creștini poartă aceste nume ale celor doi îngeri.

Intrarea Maicii Domnului în Biserică

Prăznuirea Intrării Maicii Domnului în Biserică este celebrată atât de creștinii ortodocși, cât și romano-catolici, an de an, pe 21 noiembrie, și marchează un moment important din viața copilei de trei ani, cea care avea să devină mama Mântuitorului Iisus Hristos și anume ziua în care părinții ei, dreptii Ioachim și Ana, au adus-o la Templul din Ierusalim, după făgăduință. Sărbătoarea Intrării Maicii Domnului în Biserică este numită de popor Vovidenie sau Ovidenie, cuvânt tradus prin

vedenie, adică lumină. De aceea, este considerată o zi a luminii, când credincioșii se roagă să nu fie învinși de întuneric și ca moartea să nu înfrângă viața.

Sf. Apostol Andrei

Este primul ucenic al lui Hristos, fiind mai înainte și al lui Ioan Botezătorul. Este prăznuit de Biserica Ortodoxă în data de 30 noiembrie și ca ocrotitor al României. A predicat pe teritoriul țării noastre în Scythia Minor – Dobrogea de astăzi. Avem ca loc de pelerinaj creștin peștera în care a trăit o perioadă Sf. Andrei, numită chiar *peștera Sf. Andrei*. A murit ca martir, fiind răstignit pe o cruce în forma de X. Creștinii ortodocși îl cinstesc și îi poartă cu respect numele.

Postul Nașterii Domnului (Postul Crăciunului)

Postul Nașterii Domnului sau al Crăciunului ne amintește de ajunarea de patruzeci de zile a Proorocului Moise, precum și postul patriarhilor din Vechiul Testament. După cum aceia așteptau venirea lui Mesia cu post și rugăciune, așa se cuvine să aștepte creștinii și să întâmpine prin ajunare pe *Cuvântul lui Dumnezeu* născut din Fecioara Maria. Acest post ține 40 de zile: de la 15 Noiembrie la 24 Decembrie inclusiv. Lăsăm sec în seara sfântului Filip, la 14 Noiembrie. Dacă această zi cade

Miercurea sau Vinerea, începem postul în ziua de 14 Noiembrie. Postim de carne, ouă, brânză și lapte. Lunea, Miercurea și Vinerea mâncăm bucate fără unsoare (ulei) și fără vin. Marțea și Joia se dezleagă la untdelemn și vin. Sâmbetele și duminicile după 21 noiembrie până la 20 decembrie, se dezleagă la untdelemn, vin și pește. Creștinii au obligația morală de a se spovedi și împărtăși în acest post pentru a primi Nașterea Domnului cu inima curată.

Attorneys at Law Cobuz și Asociații

www.cobuz.ro, office@cobuz.ro

Strada Mărgăritarelor, 14, Sector 2,
București, cod 020564,
Telefon: + 401 210.42.64 / 210.42.69
Fax: + 401 210.42.69,
Telefon mobil: + 40 0722.239.962

*10 ani de experiență
în domeniul juridic*

1. Consultanță și asistență legală în problematica dreptului societăților comerciale
2. Consultanță și asistență legală în redactarea și executarea contractelor comerciale privind tranzacțiile locale și/sau transfrontiere
3. Consultanță în materia proiectelor imobiliare
4. Privatizare, fuziuni, achiziții și tranzacții cu valori mobiliare pentru clienții noștri de drept public sau privat
5. Consultanță specifică dreptului muncii și audit al resurselor umane
6. Drept Fiscal
7. Dreptul Proprietății Intelectuale
8. Litigii de natură civilă/ comercială interne/internaționale: Arbitraj intern și internațional
9. Dreptul Telecomunicațiilor
10. Organizarea cursurilor de pregătire în domeniul dreptului valorilor mobiliare și realizarea de seminarii împreună cu Institutul Român de Valori Mobiliare

SPITALUL MUNICIPAL CALAFAT

**DOTARE LA STANDARDE EUROPENE
ANALIZE MEDICALE
EFECTUATE CU CEA MAI ÎNALTĂ TEHNOLOGIE**

A.M.B. SOFT SRL

Distributie abrazive, burghie, organe de asamblare
și scule
Distribuitor autorizat :

KLINGSPOR

Abrasive Technology

Craiova, Str. Bariera Valcii, Nr. 255, Tel : 0351/178.124; Fax : 0351/178.123